



FS lynmesterskab 2023 - finalen

Foto: Anfinn Niclasen



Forrest ser vi Dan H. Andersen med sort mod Daniel Petersen, Sorø

Bagerst ser vi Erik Holstein med sort mod Nicolai H. Rasmussen, enkelt medlem

Tilskueren nærmest kameraet er Frederik Vulff Pedersen, enkelt medlem



Indholdsfortegnelse

| | |
|--|----|
| FS lynmesterskab 2023 - finalen | 1 |
| Afslutning på holdturneringen 2022 / 23..... | 4 |
| Fælles afslutning og sæsonens holdtopscore | 4 |
| FS Bestyrelse og revisor..... | 5 |
| Resultat af FS vinter 2022 / 2023 | 5 |
| Frederiksberg lynmesterskab 2023 | 6 |
| Skakopgaven ved Kaare Vissing Andersen | 7 |
| Parti: Flemming Petri, K41 - Peter Lautrup-Larsen, FS..... | 8 |
| Blodskak - ved Erik Bremer | 11 |
| Skak med levende brikker | 11 |
| Partiet fra 1475 blev genopført med statelige skakbrikker af kød og blod | 12 |
| Francesco di Castellvi - Narciso Vinyoles , Valencia, 1475 | 12 |
| Hertugen og grevens død i operaen..... | 13 |
| Hvid: Paul Morphy. Sort: Duke Karl / Count Isouard, Paris 1858 | 14 |
| Skak med levende brikker i New York..... | 14 |
| George Henry Mackenzie - Eugene Delmar | 15 |
| Russiske tropper i kamp | 16 |
| Fransk parti: Peter Arsenievich Romanovsky - Ilya Leontievich Rabinovich | 16 |
| Espergærde 80 år - ved Allan Astrup Jensen..... | 18 |
| Bjørn Brinck-Clausen til studenter VM i Ybbs a. d. Donau | 21 |
| Allan Astrup Jensen mindes turneringen | 21 |
| Parti: Patterson N, England - Jensen A A..... | 22 |
| Bjørn Brinck-Claussen ved Peter Heine Nielsen..... | 23 |
| H. Rossetto - Bjørn Brinck-Claussen | 23 |
| FS forår hurtig turnering 2023 | 24 |
| Parti: Allan Poulsen - Svend Hartling..... | 25 |
| Indbydelse til FS turneringer | 26 |
| DM i Svendborg / rapport fra formanden (Erik Jarlnæs) | 27 |
| FS – rapport..... | 27 |
| Lad mig starte med - 5. Fonden. | 27 |
| 1. Vore resultater m.m. | 27 |
| 2. DSU – årets resultater og tanker | 27 |



| | |
|---|----|
| 3. Dommerforeningen:..... | 28 |
| 4. Ændring af Divisionsturneringen | 28 |
| 6. Årets resultater fra holdturneringen:..... | 28 |
| DSU hæderstegn til John Laurids Hansen | 29 |
| Indbydelse til Frederiksberg Kommunemesterskab 2023 | 29 |
| DM: Flot 4. plads til August Jalving, samt rating præmie til Erik Jarlnæs | 30 |
| Citat af Levon Aronian..... | 30 |
| DM: Flot 2. plads til Tanya Jill Mik Steward | 31 |
| Citat af Niels Helveg Petersen | 31 |
| 2 analyse partier - tiden driller..... | 32 |
| Capablancas parti med levende brikker..... | 32 |
| DM / FS-partier af Allan Astrup Jensen | 33 |
| Allan Astrup Jensen, 1944 - Flemming Stald, Frederiksværk, 1757 | 33 |
| Jan Stage, læseforeningen, 2008 - Allan Astrup Jensen, 1944..... | 34 |
| Claes Løfgren, Skive, 2105 - Allan Astrup Jensen, 1944 | 36 |
| Allan Astrup Jensen, 1944 - Ove Matras, Faaborg, 1750 | 38 |
| Erik Jarlnæs, 1742 - Allan Astrup Jensen, 1944..... | 40 |
| Symmetriske stillinger – samt spil med iboende træktvang og spil uden af <i>Kaare Vissing Andersen</i> .. | 41 |
| Fra debatten Th. Haahr versus Frode Terkelsen & Kaare Vissing Andersen..... | 41 |
| Th. Haahr (1910 – 1995) – en hædersmand! | 42 |
| Debatten ”skabte problemer” | 43 |
| Træktvang i andre spil..... | 44 |
| Frode Terkelsens modeksempel | 47 |
| Besværet med begyndelsesstillingen..... | 47 |
| Frode Terkelsen (1930 – 1986) – fra ungt skaktalent til estimeret matematiker..... | 48 |
| Spejlingsakser | 50 |
| Et digt | 53 |
| Selvmat..... | 53 |
| Program frem til sæsonafslutningen 2022/2023 | 54 |
| Tak | 54 |
| Redaktion | 54 |



Afslutning på holdturneringen 2022 / 23

Så fik vi afsluttet holdturneringen 2022 / 23. Hverken vores 2. og 3. hold havde reelt noget at spille om i den sidste runde, da begge deres skæbner var forseglet i forvejen.

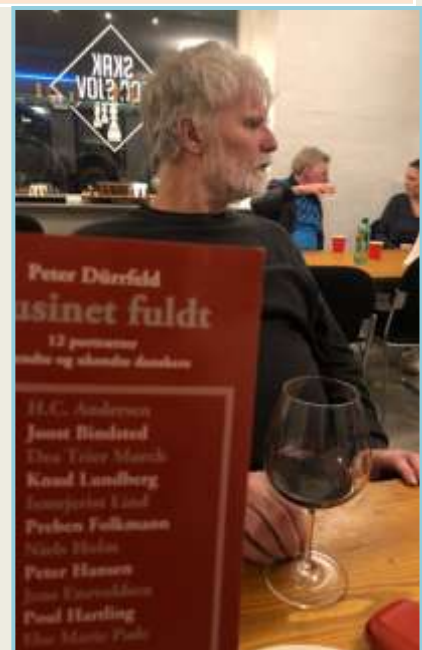
| Hold | Placering | Topscorer |
|------|--|---|
| 1 | 2. plads i 2. division gruppe 1 med 32½ point og 11 matchpoint | Allan Poulsen 3 / 5 |
| | Det blev til en flot 2. plads til holdet, som 'kun' var seedet til en 3. plads - faktisk var holdet længe i nærheden af at kunne nå 1. pladsen, men desværre havde BMS på 1. pladsen skaffet sig et for stort forspring med i alt 36½ point. I Skakligaen spiller man, som en prøve, med at matchpoint tæller først. Hvis det havde været tilfældet i 2. division, så var FS faktisk endt på 1. pladsen med 11 matchpoint, da BMS 'kun' havde 10 matchpoint. Men det kan være det indføres i næste sæson. Men en 2. plads er også en flot præstation. | |
| 2 | Nr. 4 i KSU's 2. række med 34 point og 10 matchpoint | Frank Dybdahl 6 / 7 |
| | Allerede inden sidste runde stod det klart, at holdet ikke kunne opnå oprykning, da der var 9½ point til 1. pladsen, samt udrykning heller ikke var en mulighed. Men det skal naturligvis ikke hindre en god præstation i den sidste spillerunde, hvor holdet vandt 6-2 over Nørrebro 3, som endte på 5. pladsen. Man kan sige, at gruppen endte i 2 dele, idet der er 12½ point mellem nummer 4 og 5. | |
| 3 | Nr. 8 i KSU's 2. række med 11½ point og 0 matchpoint | Oskar Steen Jensen (R) 3,5 / 6 Dan Terkelsen 2,5 / 6 Morten E. Schiøler 2,5 / 7 |
| | Desværre talte seedningen sit tydelige sprog allerede inden første runde - med mere end 160 rating point op til den 7. seedet, ville det blive en hård sæson. Men der var god opbakning til holdet, som trods hårde odds, hvor holdet kæmpede en ulige kamp for at blive i rækken. Allerede inden sidste runde stod det klart, at nedrykning ikke kunne undgås. Men der var alligevel spænding om resultatet, da vores husværter (Skak for sjov 1) kunne bruge FS's resultat, for at få 2. pladsen, medens FS's modstander (Gentofte 1) måtte se sig henvist til 3. pladsen. | |

Fælles afslutning og sæsonens holdtopscore

Lørdag den 18. marts var der fælles afslutning i Ishøj, samt der var afslutnings fest om aftenen. Festen blev afholdt i samarbejde med Skak for sjov, så der var godt fremmøde, fra begge klubber.

Der blev også tid til nogle foredrag, idet Frank Dybdahl (billedet), som var FS topscore med 6 af 7, gennemgik dagens parti, som blev sikkert vundet. Frank blev belønnet med Peter Dürrfeld bog: [Dusinet fuldt](#), hvor du kan finde beskrivelser af blandt andet Jens Enevoldsen.

Tim Barton fra Skak for sjov fortalte også om dagens gevinst parti, samt Michael Vedsø, som normalt arbejder for EU i Brussel, Belgien, sluttede af med at fortælle om EU's skakklub, som spiller fast i frokostpausen hver onsdag.





FS Bestyrelse og revisor

Den 22. februar havde FS generalforsamling. Her træk John Laurids Hansen sig tilbage, som formand. Vi har nu følgende personer i de forskellige erhverv:

- Formand Erik Jarlnæs (nyvalg)
- Kasserer Bjarke Rosenborg Winther
- Bestyrelsesmedlem John L. Hansen (nyvalg)
- Bestyrelsesmedlem Dan H. Andersen
- Bestyrelsesmedlem Anfinn Niclasen
- Bestyrelsesmedlem Oskar Steen Nielsen (nyvalg)
- Bestyrelsesmedlem Dennis L. Rose
- Revisor Steen Nielsen
- Revisor suppleant Allan Astrup Jensen

Vidste du at:

- [Ding Liren](#) blev født den 24. oktober 1992 i Wenzhou, Zhejiang i Kina
- det er også byen, hvor den tidligere kvindelige verdens mester [Zhu Chen](#) kommer fra

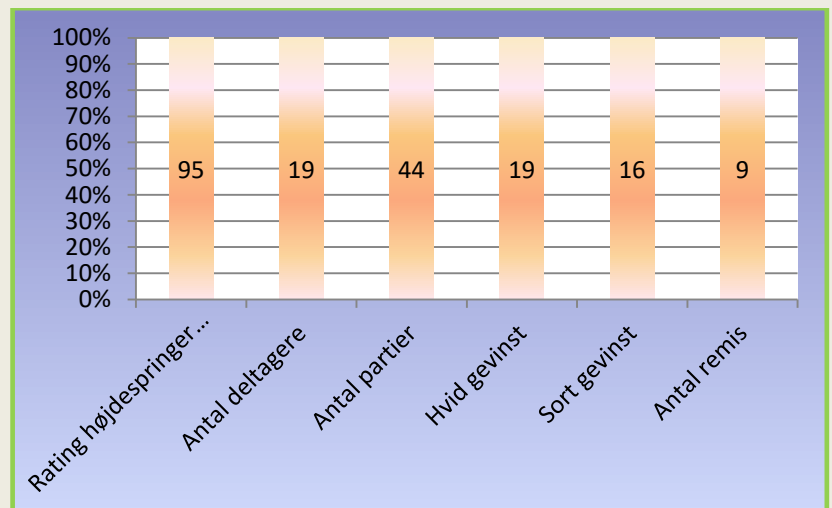
Resultat af FS vinter 2022 / 2023

Frederiksberg vinter koordinerede turnering blev spillet i perioden fra 23. november til 15. februar, med i alt 7 runder. Spilletiden var 90 minutter med 30 sekunder ekstra pr. træk.

Resultat:

| | |
|-----------------------------|--------|
| 1. John Laurids Hansen | 5½ / 6 |
| 2. Peter Køhler | 4½ / 7 |
| 3. Steen Nielsen | 4 / 7 |
| 4. Erik Jarlnæs | 3½ / 6 |
| 5. Oskar Steen Jensen | 3 / 6 |
| 6. Bjørn Olsen | 3 / 5 |
| 7. Henning B. Sørensen, K41 | 3 / 7 |
| 8. Bjarke Rosenborg Winther | 2½ / 5 |
| 9. Søren Christian Krogh | 2½ / 5 |

Ratinghøjespringer: Søren Chr. Krogh 95



FS vinter 2022 / 23 vinder
John Laurids Hansen



Frederiksberg lynmesterskab 2023

Det var en råkold onsdag den 29. marts, hvor FS havde indbudt til årets Frederiksberg lynmesterskab. I alt havde 22 personer trodset vejret og mødt frem til den traditionelle turnering. Hvis vi kigger på forholdsfavoritter havde vi følgende i rating orden:

| | |
|--------------------------------------|------|
| • Dan H. Andersen | 2251 |
| • Niels Lauritsen | 2153 |
| • Erik Løveid, Helsingør | 2005 |
| • Erik Holstein | 1955 |
| • Nicolai H. Rasmussen, enkelt medl. | 1900 |
| • Anders Vælds, Øbro | 1893 |
| • Daniel Pedersen, Sorø | 1852 |

Alle spillerne blev delt i 2 grupper med 11 spillere i hver gruppe, som begge blev afviklet med 11 runder med 5 minutter til hver, alle fik dermed fornøjelsen af at være oversidder, så der var 10 point på spil. Alle favoritterne gik ubesejret igennem de 2 første runder, medens 3. runde bød på top opgør mellem Dan og Anders, som blev enige om remis. I 4. runde måtte Anders afgive et helt point til Daniel. Faktisk satte Daniel kun et point overstyr, nemlig til top favoritten Dan. Dan måtte afgive 3 remiser, mod Anders, Niels og Oskar Veiergang, Skak for sjov.

Erik Løveid var ubesejret i den anden gruppe helt frem til 9. runde, hvor det blev til nederlag til Nicolai, samt Oskar Steen Jensen vandt i over Erik L. i det 11. parti.

Erik H. havde ren sti frem til 6. runde, hvor der var lagt op til et Erik opgør (H. og L.), som Erik L. træk sig sejrigt ud af. Bortset fra en remis i 8. runde mod Nicolai, vandt Erik H. resten.

Nicolai havde en god turnering, med kun en enkelt remis mod Erik H. Niels L. var ubesejret i de 4 første runder, men snublede mod Alex Hansen, Valby, men han fik remis mod Dan. Desværre for Niels var der 3 tab og dermed ikke nok til at komme i semifinalen.

Da den indledende runde var færdig spillet, var det kun Dan og Nicolai, som var gået ubesejret igennem den indledende runde, slutstillingen i de indledende grupper blev med korrektion:

Gruppe 1:

| | |
|-----------------------------------|-----|
| 1. Daniel Pedersen, Sorø | 9 |
| 2. Dan H. Andersen | 8,5 |
| 3. Anders Vælds, Øbro | 8,5 |
| 4. Niels Lauritsen | 6,5 |
| 5. Oskar Veiergang, Skak for sjov | 5½ |

Gruppe 2:

| | |
|---------------------------------------|-----|
| 1. Nicolai H. Rasmussen, enkelt medl. | 9,5 |
| 2. Erik Holstein | 8,5 |
| 3. Erik Løveid, Helsingør | 8 |
| 4. Oskar Steen Jensen | 7 |
| 5. Frederik W. Pedersen, enkelt medl. | 5 |

Så var det tid til at finde årets lynmester, der blev lavet en alle mod alle turnering med deltagelse af de 2 øverste i hver gruppe.

Her viste første holdspillerne (Dan og Erik H.) ingen gæstfrihed, idet semifinalen endte med resultatet:

| | |
|----------------------|-------|
| 1. Dan H. Andersen | 3 / 3 |
| 2. Erik Holstein | 2 |
| 3. Daniel Pedersen | ½ |
| Nicolai H. Rasmussen | ½ |

Dermed var forhåndsfavoritten Dan gået ubesejret gennem hele turneringen, som var en gentagelse af sidste års triumf.

Et stort tillykke til Dan H. Andersen.

Frederiksberg lynmester 2023

Dan H. Andersen



Skakopgaven ved Kaare Vissing Andersen

Nr. 85 O. G. Lauritzen, MAGASINET, 1930



Mat i 2 træk C+ 8+8

Nr. 86 Kaare Vissing Andersen, CAÏSSA Gladsaxe, 369, maj 2015, tilegnet Bo Damgaard-Sørensen



Mat i 2 træk C+ 9+9

Nr. 87 Kaare Vissing Andersen, CAÏSSA Gladsaxe, 369, maj 2015, tilegnet Bo Damgaard-Sørensen



Mat i 2 træk C+ 9+9

Nr. 88 Christer Jonsson, Göteborgs-Posten, 1993



Mat i 2 træk C+ 4+3

Nr. 89 Leon Fontaine, 1969



Mat i 2 træk C+ 5+6

Nr. 90 Kaare Vissing Andersen, Originalopgave



Hvid trækker og vinder 6+6

Løsningen på de seks opgaver findes i artiklen "SYMMETRISKE STILLINGER – samt spil med iboende træktvang og spil uden", side 41!



Parti: Flemming Petri, K41 - Peter Lautrup-Larsen, FS

Skak er som bekendt et enkeltmandsspil. Men der er og bliver noget fascinerende over holdkampe, hvor man ikke kun spiller for sig selv. Man følger også med i, hvordan det går holdkammeraterne på de øvrige brætter.

Således også på 2. holdet, hvor jeg spiller førstebræt med altid engagerede Erik Jarlnæs som en aktiv

holdleder et, to eller tre brætter længere nede alt efter, hvem der er kaldt ind som reserver.

I KSU's holdturnering 6. runde havde jeg lejlighed til at spille et så spændende gevinstparti, at Erik gerne ville have kopi med mine kommentarer og endda selv har føjet noget til, som det vil fremgå af nedenstående. Her er partiet:

Hvid: Flemming Petri, K 41 (1978)
Sort: Peter Lautrup-Larsen, Frederiksberg (1942)
Turnering: KSU'S holdturnering, 2 række, 6 runde. 1. bræt
Spillet 1. marts 2023
Åbning Skandinavisk åbning

1. e4 d5 2. exd5 Sf6



Den moderne metode i skandinavisk i stedet for at slå med dronningen. Sort er ikke bange for 3. c4, der prøver at holde på bonden. Sort spiller en af to gambitter – enten den islandske gambit med 3.-,e6 eller 3.-,c6.

Danske Jørn Sloth spillede det sidstnævnte træk i et berømt parti, da han i sin tid blev verdensmester i K-skak. En anden mulighed er 3. Lb5+ for derefter at holde på bonden med c4, men jeg går gerne ind i 3.-,Sbd7 4. c4 a6 5. La4 b5

Her foreslår Erik dog i stedet for 5 La4, at hvid bør spille 5.Lxd7. "Hvis 5-Lxd7 så 6.Sf3 og på b5 kommer 7.d3 eller på 6.-, e6 kommer 7.De2 og fx Le7 8.dxe6 Lxe6 og så

9.d4 fordel". Og, mener Erik: "Hvis 5-Dxd7 med ideen 6.d4 e6 7.dxe6 Dxe6 8.De2 b5 – men hvid spiller 6.d3 e6 7.dxe6 Dxe6 8.Se2 med fordel". Alt sammen sikkert rigtigt. Jeg spiller dog varianten anderledes efter Dxd7. Hvordan må Erik jo se, hvis jeg spiller 2.-Sf6 mod ham.

Sidste forår vandt jeg et parti i varianten 3. d4 Lg4 4. f3 Lf5 5. Lb5+ Sbd7 6. c4 a6 7. La4 b5, som Magnus Carlsens headcoach, GM Peter Heine Nielsen, satte i sin skakspalte i Weekendavisen. Partiet med hans noter var i FS-nyhedsbrev fra oktober sidste år. Endelig tænker jeg, at klubkammerat Dan Andersen ikke har særligt gode minder om 3. d4 Lg4 4. f3 Lf5 5. c4 e6 – den såkaldte portugisiske gambit, som han spillede engang med hvid i et hurtigskakparti mod mig. Min beskedenhed forbyder mig at oplyse om resultatet. Han er dog alligevel noget betænkelig, når jeg spiller åbningen på 1. holdet, fordi bondeofret nok i mange varianter er korrekt, men man skal spille som en stormester for at bevise det og det gør jeg jo desværre langt fra altid. Til gengæld har jeg det altid sjovere end i afbytningsvarianten i spansk

3. Sf3 Lg4 4. Le2 Dxd5 5. Sc3 Df5

Hvid kan spille 6. h3, men sort går overraskende nok gerne ind i 6.-, Lxf3 7. Lxf3 Sc6! 8. Lxc6+, bxc6 og bygger videre op med Ld6 og måske senere Kd7 med uklart spil. Den australske stormester D. Smerdon regnes for



ekspert i åbningen med 2.-, Sf6 og vil endda helst have sort. Alligevel nærmest råber Erik "JAJAJA" med store bogstaver til 6. h3. Igen, sikkert rigtigt, hvis man spiller som en computer eller Magnus Carlsen. Praksis i flere 10 minutterspartier på chess.com viser dog, at jeg vinder hver gang trods dobbeltbonden i c-linien. Den er ikke svag i midtspillet og sort får hurtigt spillet g5 og ruller hvids kongefløj op

6. d4 Sc6 7. O-O O-O 8. Le3

Den slags håber man ofte på, når man spiller 2.-, Sf6. Jeg vælger at vinde en bonde med et velkendt tema og troede under partiet, at det var vældigt godt. Bare ikke her. Erik har fundet en gendrivelse. Jeg skulle have spillet 8.-, e5 med uklart spil, hvor jeg gerne vil have sort, blot modstanderen ikke har 2300+ i rating

8... Lxf3 9. Lxf3 Sxd4 10. Lxd4 e5 11. De2



Her har Erik fundet gendrivelsen. Hvid skulle have spillet 11. Se2 og så har Erik ret i, at sort vist er tvunget ind i 11.-, exd4 12. Sxd4 (truer dronningen) Dd7 13. c3 Lc5 14. Sb3 Dxd1 15. Tfxd1 Txd1 16. Txd1 med svag hvid fordel. Ved brættet havde jeg nok været mere bange for 14. Db3 med trussel på b7, selv om det vist stadig kun er lille hvid fordel.

11... exd4 12. Se4 Kb8

Et måske unødvendigt sikkerhedstræk. Men når man har set 12.-, Sxe4?? 13. Lg4 så trækker man kongen ud af diagonalen

13. Sxf6 Dxf6 14. a4 Ld6 15. Tfe1 c6



Et træk, som fik holdleder Erik til at tvivle på min stilling under partiet. Men det er det bedste også ifølge min computer og giver luft til kongen i den efterfølgende partivariant. Men et godt råd til sort. Aldrig en åben b-linje til hvid i denne stilling.

16. a5

Sort står presset. Bondegevinsten kunne næsten ligne et hvidt bondeoffer med dominansen i e-linjen. Jeg beslutter at bryde dødvandet med afbytninger til skævt materiale i stedet for 16.-a6, der ellers var et ligeværdigt alternativ. Men så var det blevet et helt andet parti.

16... The8 17. Dxe8 Txe8 18. Txe8 Kc7



Her var holdleder Erik igen forbi og kikkede mig over skulderen. Med hvids to tårne for dronningen tvivlede han på, at jeg kunne holde stillingen. Min intuition sagde mig derimod, at jeg kunne vinde bonden på c2 og få en fribonde i d-linjen og gevinststilling. Men de konkrete varianter var svære at beregne, så det er nok at omgås sandheden, hvis jeg praler med, at min computer efterfølgende bakker helhjertet op

**19. Lg4**

Dette træk havde jeg dog set, da det jo truer mat med 20. Tc8. Hvis jeg ikke havde haft efterfølgende forsvar, så havde Erik fået ret allerede her

19... Lxh2+ 20. Kxh2

Sort har fået flugtfeltet på d6, så hvid har ikke bedre end at slå

20... Df4+ 21. Kg1

Her håbede jeg på 21. Kh3 for at dække løberen. For så følger 21. -, f5 og når løberen må gå, kommer enten 22. Lh5 Dh6 eller endnu bedre for sort, hvis løberen finder et andet felt, så 22.-, Dh6+ 23. Kg3 Dg6+ med efterfølgende gevinst af tårnet på e8

21... Dxc4 22. Te7+ Kd6 23. Txf7

Hvid begynder at gnaske bønder. Gevinsten havde været sværere for sort, hvis a-tårnet var blevet aktiveret til tårndobling i e-linjen, selv om sort stadig står klart bedst efter 23. Tae1 Df5 med trussel på c2, hvor hvid bedst spiller 24. c3, der besvares med 24.-, dxc3 25. bxc3 Dxa5. 26. Txb7 Dxc3 27. Td1+ Ke6 Selv om hvid nu har 28. Txa7 så holder det næppe i længden. Hvids problem er, at han

ikke kan bytte tårnene af mod dronning og bonde og sorts konge derfor kan gemme sig. Prøv f.eks. at lege med 28.Tdd7 a5. Men let er det ikke for sort og med to timer til hele partiet og ikke tillægstid pr. træk havde et langvarigt parti nok være at foretrække for hvid. Nu går det hurtigt ned af bakke

23... Dg6

Drømmen er opfyldt. Nu falder c2. Sort står til gevinst

24. Txb7 Dxc2 25. Txa7 d3 26. Ta8 d2

Her kom holdleder Erik med en ny dronning ved siden af brættet. Nu troede han åbenbart på sit 1. bræt

27. Tf1

Helt så enkelt er det ikke. Nu truer en hvid skak i nakken fra d8, hvis jeg tager ny dronning. Derfor

27... Kc7! 28. Ta7+ Kc8 29. Ta8 Kd7 30. a6 d1D 31. Txd1 Dxd1+ 32. Kh2

Sort skal lige passe på, at bonden på a6 ikke når a7 med narrestreger og mulig remis. Derfor

32... Kc7! 33. Ta7+ Kb6 34. Txc7 Dh5+ 35. Kg1 Kxa6

Hvid blev ved 17 træk endnu, inden han gav op.



Blodskak - ved Erik Bremer

Skak med levende brikker

I middelalderen greb skakfeberen europæerne i en sådan grad, at den katolske kirke forbød det kætterske spil, som hedningene fra østen havde opfundet, men det gjorde dog ikke skak mindre populært.

Bonden kan siges at repræsentere en sand kristen. Når den kristne bevæger sig fremad, er han som bonden i skakspillet - der er ingen vej tilbage.

Det var kongeparret Ferdinand og Isabella, der omkring 1480 startede den siden så berygtede spanske inkvisition. Den spansk romersk-katolske præst, Pedro Arbues, var en mand med en særdeles god uddannelse. Han troede uendeligt meget på Gud og var højt værdsat, både blandt Guds tjenere og blandt almindelige mennesker. Befolkningen var glade for udnævnelsen af Pedro Arbue til storinkvisitor i den nordspanske region Aragon. Men spanierne blev klogere, da de opdagede inkvisitoren skumle sider. Monsteret besluttede, at der skulle spilles skak med levende mennesker, som var dømt til døden.

Spillet foregik i et stort rum, hvor gulvet var ombygget til et skakbræt. De nervesvækkede fanger stod parat, klædt i deres mørke og lyse pjalter. Et par blinde munke fandt trækkende blindt, mens inkvisitoren sad blodtørstig smilende i sin lænestol og fulgte slagets gang.

Når en brik skulle tages, kom bødlen farende og brutalt udførte henrettelsen med sværd og økse. Ligene lå på gulvet, tilsølet i en blodpøl med afhuggede og blodige kroppe.

Når partiet var færdigspillet stod de rædselsslagne mennesker, der endnu ikke var dræbt tilbage på det bloddryppende skafot. Måske var de heldige. Nej. Det der ventede, var ikke en misundelsesværdig skæbne.

Ifølge traditionen måtte kirken ikke udgyde blod. I Johannes-evangeliet havde inkvisitionen fundet en passage, hvor Jesus ifølge Johannes sagde:

“Hvis nogen ikke bliver i mig, kastes han ud som en gren; man samler dem og kaster dem i ilden, og de brændes”.

Kætterbålet er ifølge inkvisitionen bestemt af Kristus selv. I Jesu navn blev spillets overlevende brændt levende. Sådanne skrækelige forekomster arrangeredes konstant, og det er klart, at på denne måde er et betydeligt antal mennesker slået ihjel.

Det fortælles, af kirkens højtstående personer var oprørt over disse forfærdelige grusomheder. Overhovedet ikke! I den sande tro roste kirken i adskillige år Pedro Arbues og han forblev anerkendt som martyr. Et par århundreder senere kaldte pave Alexander VII ham for en retfærdig mand og desuden gjorde Pius IX i 1867 dette monster og sadist til en helgen.

Pedro de Arbues er født omkring 1441 i Epila. Skurken fik en noget af en grim skæbne - midt i La Seo-katedralen i Zaragoza myrdedes han i 1485. Gerningsmændene blev fanget, fik hænderne skåret af og derefter halshugget.

Efter dette vanvid blev fredspiberne efterhånden tændt på gader og torve verden rundt.

I Danmark spiller vi stadig ”skak med levende brikker” - dog lidt mere humant. Disciplinen dyrkes mest udendørs, blandt andet til byfester, jubilæer og skolearrangementer. Dansk skole skak udlejer et komplet sæt dragter til brug for ”skak med levende brikker”, men de levende brikker følger ikke med.

I Aksel Møllers Have på Frederiksberg er der i 2021 etableret et nyt samlingssted der rummer et levende, udendørs skakmiljø. I en del af parken finder man en platform med lyse og mørke granitfliser.



Partiet fra 1475 blev genopført med statelige skakbrikker af kød og blod

Begivenheden fandt sted ved en spansk landsbyfestival i slutningen af 1980'erne med Garry Kasparov som æresgæst.

Konge, dronning, bønder, tårn, løbere og springere bevægede sig rundt på kommandoråbene, der drøned ud over festpladsen,

Francesco Castellvi - Narciso Vinyoles, Valencia, 1475

1. e4 d5 Skandinavisk var det allerede kommet på banen i 1475?

2. exd5 Dxd5 3. Sc3 Dd8 4. Lc4 Sf6 5. Sf3 Lg4 6. h3



I stedet for at spille 6.h3 kunne hvid spille 6.Lxf7+ eller 6.Se5 med en stor fordel i begge tilfælde.

6. -, Lxf3 7. Dxf3 e6 8. Dxb7 Sbd7 9. Sb5 Tc8 10. Sxa7 Sb6.

Koncentrationen var høj, så man dårligt nok turde bevæge sig - kun vindens sus kunne høres sammen med den bløde lyd af fødder, der flyttede sig. Nå ja, så var der de jævnlige snøft fra menneskets løbende næser.



Det ser ud som et parti mellem en konge (hvid) og hans hofnarr (sort). Hvorfor ikke 10.-, Tb8 11. Dc6 Tb6, for eksempel?

11. Sxc8 Sxc8 12. d4 Sd6 13. Lb5+ Sxb5 14. Dxb5+ Sd7 15. d5 exd5 16. Le3 Ld6 17. Td1 Df6 18. Txd5 Dg6 19. Lf4



Lxf4 20. Dxd7+ Kf8 21. Dd8# 1-0

32 spanske mænd i renæssancens flotte militæruniform forlod det gigantiske skakbræt til en forfriskende cerveza.



Hertugen og grevens død i operaen

I adskillige år har singlekvinder fundet en rigtig mand blandt hele 25 ungarle i et amerikansk reality-tv-program. I løbet af showet fravælger damen mænd før hun finder frem til prinsen på den hvide hest. Beslutningen er vanskelig at tage, så hvorfor ikke lade de unge løver konkurrere om hende i et spil skak?

God idé! Det skete i 1454.

Vi rejser til Marostica, en lille by i provinsen Vicenza i det nordlige Italien, som dengang tilhørte den venetianske republik.

Taddeo Parisio, fader til den underskønne Lionora havde to bejlere, der var lidenskabelig forelsket i tøsen. De to ungersvende kunne ikke begge få hendes hånd og var nødt til, som det var skik og brug, at udfordre hinanden i en dødelig kærlighedsduel. For at undgå for mange tårer og blodig pine, aflyste slotsherren duellen og erklærede at rivalerne, pokkers også, måtte spille om pigen, ligesom de spillede om Laura i Ludo i Tv-serien Matador.

Lionora får sejrherren til mand. Mens trøstpræmien går til taberen, som får Oldrada, slotsherrens lillesøster.

Rinaldo d'Angarano og Vieri da Vallonara, stod sammenbidte og klar til kamp på pladsen foran slottet på dagen, hvor 32 udklædte mennesker repræsenterede de levende skakbrikker.

Lionora havde betroet sine veninder, at skulle hendes hjertes udkårne vinde, ville hun sørge for at få et gigantisk fyrværkeri til at brage løs ud over byens gamle slot. Således skete det da også!

Og hvad nu med lillesøsteren??

Siden 1923 har byen fejret sin legendariske historie med en storslået forestilling på dens hovedtorv, Piazza Castello, som er opkaldt efter slottet, der grænser op til pladsen. Forestillingen afholdes hvert andet år i den anden weekend af september, selvom produktionen i 2020 blev aflyst på grund af coronavirus-epidemien.

Det originale spil, som deltagerne spillede i 1454, findes ikke, men arrangørerne har siden 1954 fundet et berømt parti frem. Hvert spil, der vælges, skal opfylde specifikke krav: det skal være minimum på 16 og maksimalt 20 træk, og vare omkring 20 minutter. Et spil, der er blevet brugt, er selvfølgelig operapartiet, der blev spillet af Paul Morphy i 1858.

Paul huskes mest for sit operaparti, hvor han mødte hertugen af Brunswick og greve Isouard, som samarbejdede om at kvæle amerikaneren. Dette foregik på det italienske operahus i Paris. Morphy vandt - selvfølgelig.

Partiet bruges ofte til skakundervisning - ikke mindst for at vise vigtigheden af hurtig udvikling, og hvordan man ofre rigtig i en matkombination.

Vidste du at:

- da [Ding](#) var 4 år gammel, tog hans mor ham med til en skakklub i [Wenzhou](#)
- hans træner var den samme, som [Zhu](#) havde
- en af trænerne var Chen Lixin, som er berømt i [Wenzhou's](#) skakverden
- i [november 2003](#) deltog Ding første gang i [junior VM](#) for [U-12](#), hvor han fik en 2. plads
- i [november 2004](#) deltog han igen i [junior VM](#) for [U-12](#) ligeledes med en 2. plads, som resultat

**Hvid: Paul Morphy. Sort: Duke Karl / Count Isouard, Paris 1858**

1. e4 e5 2. Sf3 d6 3. d4 Lg4 4. dxe5 Lxf3 5. Dxf3 dxe5 6. Lc4 Sf6 7. Db3 De7



8. Sc3 c6 9. Lg5 b5 10. Sxb5 cxb5 11. Lxb5+ Sbd7 12. 0-0-0 Td8 13. Txd7 Txd7 14. Td1 De6 15. Lxd7+ Sxd7

Skak med levende brikker i New York

Natten til den 16. april 1879 væltede en skare af mennesker ind på Academy of Music på 14th Street, Irving Place på Manhattan for at overvære matchen mellem George Henry Mackenzie og Eugene Delmar.

Efter den herlige aftenunderholdning, gjaldede trompeterne og de levende skakbrikker, undtagen kongerne og dronningerne, marcherede ind på slagmarken.

Tårnet havde høje hatte på og bar på sværd og lanse.

Springeren havde tunge ridderrustninger på og bar manøvredygtige angrebsskjolde.

Løberne (bishop) så ærværdige ud i deres kapper, grå skæg og koniske hatte.

16 unge kvinder spillede bønder, iklædt smarte strømpebukser.

Hr. Faustsel, der spillede den hvide konge, eskorterede sin elegante dronning Rachel Barrett til hendes udgangsfelt.



16. Db8+ Sxb8 17. Td8# 1-0

Traditionen tro blev Italienerne naturligvis ikke snydt for Lionoras kærlighedsbudskab. Efter Morphys knaldende lussing, bragede et imponerende fyrværkeri hen over den mørke himmel.

Ligeså fulgte Hr. Leon Black med sort sin raffinerede dronning Miss Miller til sin plads.

Et kanonslag annoncerede starten på kampen, hvor spillerne havde 2 minutter til hvert træk.

Skakmesteren kaptajn Mackenzie dirigerede de hvide tropper.

Delmar, fire gange New York mester, guidede de sorte.

Oberst John R. Fellows råbte hvert træk ud til det medrivende publikum.

Med en noget nølende hånd skubbede begge spillere deres kongebonde fremad.

I det fjerde træk blev en hvid bondepige ofret til publikums store jubel.

Mackenzie var aggressiv og hensynsløs og byttede sine tårne, en springer og en løber for at give mere plads til sine levende brikker.



Delmar var den første til at råbe skak i det 21. træk, men Mackenzie afviste smilende angrebet og lancerede et angreb på den sorte konge, og fangede et tårn og proklamerede skak på det 25. træk. Flere skak'er fulgte i

løbet af de efterfølgende fire træk, og ved det 30. råbte Mackenzie et triumferende skakmat.

Publikum jublede, de medvirkende bukkede, tæppet gik ned og publikum myldrede ud i den kolde aprilnat.

George Henry Mackenzie - Eugene Delmar

New York Academy of Music, New York, NY, 16. 04. 1879

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Lc5 4. b4! Lxb4 5. c3 La5 6. d4 exd4 7. 0-0 dxc3 8. Db3 Df6 9. e5

20. Lxd6 Lh3 21. Se5 Lxf2+ 22. Kxf2 Dc2+ 23. Kg3 Dxd1



9... Dg6 10. Sxc3 Sge7 11. La3 0-0 12. Sd5 Sxd5 13. Lxd5 d6 14. exd6 cxd6 15. Tad1 Lc7 16. Tfe1 Sd8 17. Te7 Se6 18. Lxe6 Lxe6 19. Dxb7 Lb6

24. Txf7 Lf5 25. Txg7+ Kh8 26. Sg6+ Lxg6 27. Txh7+ Lxh7 28. Le5+ Tf6 29. Lxf6+



29... Kg8 30. Dg7#
1-0



Russiske tropper i kamp

Lad os så til sidst rejse til Leningrad 1924, hvor en ukonventionel skakmatch blev spillet mellem Romanovsky og Rabinovich, datidens to store russiske mestre.

Deres træk blev indtelefoneret til slottet og de levende mennesker og heste blev trukket hen over pladsen på det enorme store skakbræt. Sovjetunionens Røde Hær havde de sorte brikker, mens den sovjetiske flåde havde de hvide brikker.

Begivenheden var designet til at fremme skakspillet i USSR. Man ved ikke hvem der vandt partiet.



Men ved turneringen året efter i Leningrad blev det dødsens alvor.

Flere gange ser sort ud til at gribe initiativet og endda få overtaget, men hver gang viser Romanovsky ham, at han har set længere frem.

Fransk parti: Peter Arsenievich Romanovsky - Ilya Leontievich Rabinovich

Leningrad 1925

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Lb4 4. e5 f6 5. Sf3 c5 6. Lb5+ Kf8



Hvorfor det?

7. dxc5 Da5

Truer løberen, men hvid svarer køligt:

8. Le2 fxe5

Sort Satser på et imponerende centrum, da hvid ikke kan slå tilbage: 9. Sxe5?? Lxc3+ 10. bxc3 Dxc3+ Hvid er endnu mere kølig og spiller:

9. 0-0 Sc6



Mon ikke sort har det bedre nu? Men det er her, fyrværkeriet starter:



10. Sxd5! Et skinoffer. Lækker op til en gaffel, fantastisk!

10. -, exd5 11. c3 Lxc5 12. b4 Sxb4 13. cxb4 Lxb4

Hvid kan ikke spille Sxe5, så kommer nemlig Lc3.

14. Tb1 Lf5

Er 14. Tb1 godt? Lf5 giver jo et tempo.

15. Txb4!!



Denne gang er det et rigtigt offer, som har til formål at ødelægge sorte bondecentrum og hvid får dejlige linjer og diagonaler ned mod den sorte konge. Men virker det virkelig?

15. -, Dxb4 16. Dxd5 Se7 17. Dxe5 De4

Sort vil fremtvinge dronningafbytning eller gribe et stærkt initiativ efter 18. Db2. Le2 skal dækkes, Tc8, truer med Tc2. Men igen, Romanowsky har set længere frem.

18. Db2 Tc8 19. Lh6! Tg8



Mon 19. -, gxh6 er sorte sidste chance? Værsgo og regn efter!

**20. Df6+ Ke8 21. Lb5+ Tc6 22. Lxg7 Ld7 23. Lxc6 Dxc6
24. Te1 Dc5 25. Lh6 Kd8**



26. Lf8! 1-0

Vidunderligt konsekvent angrebsspil af Romanowsky, et mesterværk, der fortjener endnu mere opmærksomhed.

Ja, kæmpes må der fuldhård en strid
Og lides - stundom i tider lange, og dagen lyser ej lige
blid
Med leg og lystige sange.

Hans Kristian Rørddam 1877
(salmebogen nr. 547, vers 3)



Espergærde 80 år - ved Allan Astrup Jensen

Jeg spiller pt. med i Espergærde Skakklub 80 års jubilæum turnering. Der er 16 deltagere, og vi har spillet 2 runder. Jeg har vundet begge partier, men det fra 2. runde er måske mest interessant.

Hvid: Allan Astrup Jensen, 1939
Sort: Morten Renneberg, enkeltmedlem (1877)
Turnering: Espergærde 80 år, 2. runde
Dato: 13. marts 2023

1. e4 c5 2. Sc3 Sc6 3. f4 g6 4. Sf3 Lg7 5. Lb5 Sd4 6. Lc4 [Sort havde ventet: 6. Sxd4 Lxd4 7. Se2 osv.; Mest almindeligt er: 6. 0-0] 6... a6 [Mere almindeligt er: 6...e6] 7. a4 e6 8. 0-0 Se7 9. e5?!



Skaber rum, men er meget risikabelt. Sundere var : 9. Sxd4; Eller: 9. d3

9... d5 Nødvendigt! 10. exd6ep Dxd6 11. d3



Ikke: 11.Ne4?? Nxf3+ 12.Qxf3 Qd4+ 13.Kh1 f5 med officergevinst. (13...Qxc4?? 14.Nd6+-)

11... Sef5 Her står hesten yderst godt! men teorien anbefaler rokade. 12. Se4 Dc7 13. Se5! Hvid har udviklingsforspring, og hestene står aggressivt. [Mit træk fundet ved brættet er ikke spillet før, men jeg fandt et remisparti i Big Database efter: 13. c3 Sxf3+ 14. Dxf3 osv.] 13... h5!? [Understøtter hesten på f5. Det er for farligt at modtage bondeofferet: 13... Lxe5 14. fxe5 Dxe5 15. Lf4 Dg7 16. Sd6+ Sxd6 17. Lxd6 er vanskeligt for sort.] 14. c3 Sc6 15. Sxc6 Dxc6?



Taber en kvalitet. Alternativet: 15... bxc6 16. Sxc5 koster en bonde!

16. Lb5! axb5 17. axb5 Dxb5 18. Txa8 0-0 19. Df3 b6



Løberparret og hesten på f5 er tilsyneladende god kompensation for kvaliteten. Hvad skal hvid gøre? Jeg besluttede at udfordre hesten.



20. Sg3!? Sh4!? [Jeg forventede: 20... Sxg3 21. hxg3+/-]
] **21. De4 f5?!** Skaber en svaghed på e6 og tager hestens retrætefelt. **22. De2 Dc6 23. Ta7 Lb7** Den lange diagonal ser farlig ud, men som sidste udvej kan hvid give kvaliteten tilbage. **24. Tf2 Te8** Denne stilling havde jeg set frem til og havde allerede et offer klar!



25. Sxh5!? [Bedre er nok: 25. Sf1! e5 26. Txb7 Dxb7 27. g3 og hesten er fanget, men jeg havde set mig blind på "ofret"!]

25... gxh5 26. Txb7 Dxb7 27. Dxb5



Truer både tårn og hest, så der bliver 2 bønder i overskud.

27... Ta8 28. Dxb4 Dd5 29. Dg3 Ta1 30. Tf1 Db3 31. h4!



Da sort ingen trusler har, så er der tid til at sende bonden afsted mod forvandling.

31... Dc2 32. De3 Kf7 33. Te1 Db3 34. h5 Dd5 35. Dg3 Lf6 36. h6



36. Dg6+ Ke7 37. h6 Dxd3 giver sort modchancer.

36... Ra8 37. h7 Th8 38. Dh3 Dd7 39. Te3! Kf8 40. Dh6+



40... Dg7 41. Dxc7+ Kxc7 42. Txe6 Txc7 43. Txb6+-;
40... Lg7 41. Dxe6 Dxe6 42. Txe6 b5 43. Tc6 Txc7 44.
Txc5

40. ... Kf7 41. Tg3 Dd8 42. Dg6+ Ke7 43. Le3 Kd6 44. d4
De7 45. dxc5+ bxc5 46. Th3 Dg7



47. Th6 Dxc6 48. Txc6 Le7 49. Tg7 Lf6 50. Tf7 Ld8 51. b4
Lb6 52. Kf2 Kd5 53. Tb7 Kc6 54. Te7 Kd5 55. Tb7 Kc6 56.
Tf7 Kd5



57. bxc5 Lxc5 58. Lxc5 Kxc5 59. Kg3 Kd5 60. Kh4 e5 61.
fxe5 Ke6 62. Tg7 Kxe5 63. Kg5



63... Tc8 64. Te7+ Kd6 65. Te3 Tf8 66. Th3 Th8 67. Kg6

Sort opgav, men kunne have sparet nogle træk! 1-0

Vidste du at:

- som 11 årig i [2004](#) deltog Ding i det første [kinesiske hold mesterskab](#) og scorede 1 / 4
- i [2005](#) deltog han i det [individuelle kinesiske mesterskab](#) og scorede 3½ / 7
- I [2009](#) lykkedes det Ding at vinde det [individuelle kinesisk mesterskab](#)
- ud af 12 deltagere havde Ding det næstlaveste rating tal
- der var kun 2 deltagere uden GM titlen
- han gik ubesejret gennem turneringen og scorede 8½ / 11
- han blev dermed den yngste kinesiske mester nogensinde



Bjørn Brinck-Clausen til studenter VM i Ybbs a. d. Donau

Allan Astrup Jensen havde fornøjelsen af at deltage ved studenter VM i Ybbs a.d. Donau i perioden fra 13. - 29. juli 1968. Allan har stadig bulletinen fra dengang.

Allan Astrup Jensen mindes turneringen

Bjørn deltog på første bræt i 15. student VM i Ybbs a.d. Donau i Østrig 13-29. juli 1968 med scoren 6 af 12. Jeg ved det, fordi jeg selv deltog og har bulletinen.

Mogens Moe var holdleder. Andre deltagere var Vagn Jensen, Jens Kølbæk og Frode Fihl-Jensen.

Jeg har scannet et par billeder ind af spillelokalet og matchen mellem Vesttyskland og DK som vi tabte ½-3½! Man kan se Bjørn, Moe og Kølbæk i aktion. Vagn var fraværende. Bjørn holdt remis mod Pflger! Moe tabte til Hübner.



Tidligere i turneringen slog vi stærke England med Hartston og Keene med samme cifre. Jeg vandt med sort over Patterson i en Grünfeld. Et meget flot parti, som især russerne var opmærksomme på, og som betød, at Kapengut ikke turde spille den åbning mod mig senere i turneringen, så jeg måtte spille kongeindisk og tabte efter hård kamp.





Parti: Patterson N, England - Jensen A A

Som du kan læse tidligere i dette nyhedsbrev spillede Allan med i studenter VM i 1986, hvor Bjørn Brinck-Clausen også spillede med. Allan har fundet et glimrende gevinst parti frem, som du kan se herunder. Hvis du vil se, hvordan det gik Danmark ved studenter VM i 1968, kan du se de individuelle resultater her: [Studenter VM 1968](#).

Hvid: Nicholas James Patterson, England

Sort: Allan Astrup Jensen

Dato: 18. juli 1968

Åbning: Grünfeld forsvar

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 d5 4. Sf3 Lg7 5. Db3 dxc4 6. Dxc4 O-O 7. e4 Sa6 8. Lg5 h6 9. Lh4 c5 10. d5



19. ... Tc2 20. Tac1 Txc1 21. Dxc1 Db4 22. Se4 c4 23. a3 Db2 24. Dxb2 Lxb2 25. Sc5



10. ... b5 11. Dxb5 Tb8 12. Da4 Tb4 13. Da3 Db6 14. Le2 Sxe4 15. O-O g5 16. Lg3 Sxg3 17. hxg3 Txb2 18. Lxa6 Lxa6 19. Tfe1

c3 26. Sd4 Lc4 27. Txe7 Lxd5 28. Txa7 Tc8 29. Ta5 La2 30. Kf1 Lb1



opgivet



Bjørn Brinck-Claussen ved Peter Heine Nielsen

Som du måske husker fra sidste udgave af nyhedsbrevet, så var Bjørn medlem af FS i en årrække. Erik Jarlnæs faldt over en artikel, som Peter Heine har skrevet. Erik har spurgt Peter om det var ok, at den også blev bragt i dette nyhedsbrev, og det var ok.

OL-sølvvinder, nordisk mester og tredobbelt danmarksmester Bjørn Brinck-Claussen er død. Han blev 80 år.

Bjørn stormede ind i den danske skakelite for 60 år siden, da han som 20-årig fik sit gennembrud med store præstationer for det danske hold ved studenter-VM og siden som debutant ved skak-OL, hvor han vandt en individuel sølvmedalje på andet reservebræt. Han scorede 9 point i 12 partier. Året afsluttedes med sejr i B-gruppe i traditionsrige Hastings og dermed kvalifikation til næste års topgruppe.

Brinck-Claussens valg faldt på en civil karriere, men skakken forblev en livslang passion, som nævnt med en række mesterskaber til følge og en landsholdskarriere fra debuten i 1962 og helt frem til 1990! Bjørn gav også videre af erfaringerne og påtog sig omkring årtusindeskiftet posten som dansk landstræner.

H. Rossetto - Bjørn Brinck-Claussen



39... g4 (se diagramstilling) Hvids tårn er fanget på c6, men sorts problem er, at slår han det, får hvid en stærk fribonde bakket op af en springer på d5. **40. hxg4 Lxc6!** Nu er pointen derimod, at efter **41. dxc6 Txe3!** afvikler sort til et enkelt vundet slutspil. Partiet blev her optaget

For mig står stærkest erindringen om, hvordan han efter en stor nedtur ved det individuelle EM i2001 tog mig til side ved en fælles vens 50-års fødselsdag og understregede, at han troede fuldt og fast på mig og et nært forestående gennembrud. Om han mente det, ved jeg ikke. Selv troede jeg ikke på det, men det hjalp på min selvtillid, og kort efter vandt jeg overraskende Vesterhavsturneringen og indtog for første gang førstepladsen på den danske rangliste.

Bjørn forblev vellidt og aktiv i skakmiljøet, indtil pandemien satte en stopper herfor. Bjørns mest berømte parti er - som han også selv har nævnt - tabspartiet mod verdensmesteren Mikhail Tal. Et parti, der har været at finde på en liste over historiens 100 bedste.

Fascinerende var også sejren over den argentinske stormester Hector Rossetto ved skak-OL i 1962.

til >>hængeparti<< og Rossetto forseglede stillingens stærkeste træk.

41. g5! fxc6 42. dxc6 Txe3 43. fxe3 Sg4+ 44. Kg3 Sf6!



Forskellen var at **44... Sxe3** nu taber til **45. f6!**, hvorefter de hvide bønder bryder igennem.



45. Lh5! En fantastisk måde at kæmpe på, ellers ville hvid blot have tabt trivielt.

45... Sxh5+ 46. Kg4 Sf6+ 47. Kxg5 d5! Trods mer-officeren kan sort ikke blot forsvare sig passivt og søger derfor selv at skabe en fribonde.

48. cxd5 c4 49. Kg6 c3? Her var forsigtighed dog påkrævet. 49... Sxd5 efterlader hvid uden modspil. **50. d6! c2 51. c7+?**



En fascinerende stilling, hvor begge sider har ustoppelige fribonder. Her var 51. Kf7!! vejen til remis, da sort efter 51... c1D 52. dxe7+ Kc7 53. Kxf6 ikke kan stoppe de hvide bønder på anden måde end med remis ved trækgentagelse.

51... Kc8 52. dxe7 Se8! Nu blokeres derimod de hvid bønder. **53. Kf7 Sxc7 54. e8D+ Sxe8 55. Kxe8 c1D**



56. f6 Dc6+ 57. Kf7 Dd5 58. e4 Dxe4 59. Ke7 Dd5 60. Kf8 Dxe6 61. f7 Kd8 og Rossetto opgav.

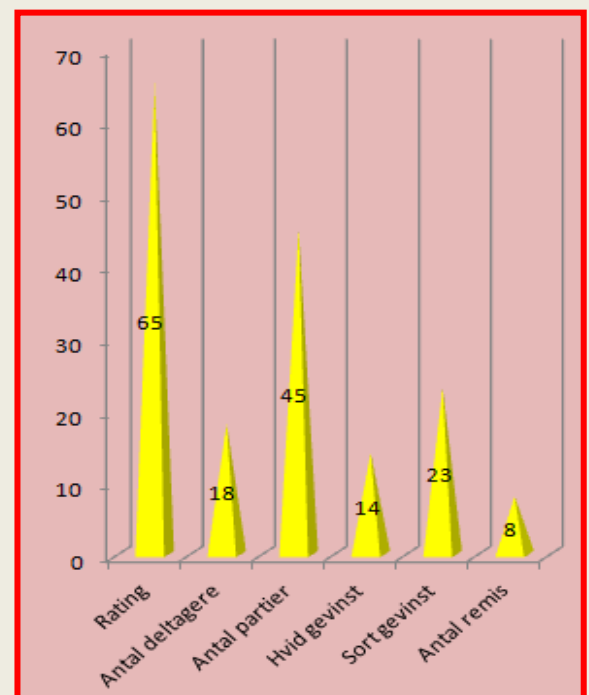
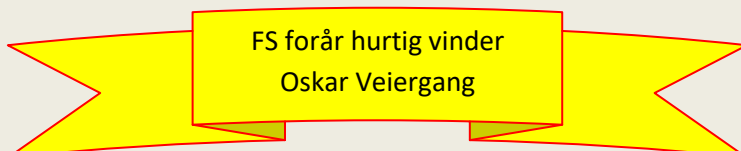
FS forår hurtig turnering 2023

Den 15. og 23. marts bød FS foråret (og skakspillere) velkommen med hurtigturnering, hvor der hver onsdag blev spillet 3 partier med 25 minutter + 10 sekunder pr. træk. Bemærk i øvrigt, at der var flest sorte gevinster.

Resultatet, hvor der blev benyttet korrektion:

| | |
|--------------------------------------|---------|
| 1. Oskar Veiergang, Skak for sjov | 4,5 / 6 |
| 2. August Jalving | 4 |
| 3. Bjørn Olsen | 4 |
| 4. Erik Løveid, Helsingør | 4 |
| 5. John Laurids Hansen | 3,5 |
| 6. Niels Lauritsen | 3,5 |
| 7. Erik Holstein | 3,5 |
| 8. Dan H. Andersen | 3 / 3 |
| 9. Michael A. Poulsen, enkelt medlem | 2,5 |
| 10. Anfinn Niclasen | 2,5 |

Rating højdespringer: Frederik W. Pedersen, enkelt medlem





Parti: Allan Poulsen - Svend Hartling

Vores første hold sikrede sig en flot 2. plads i 2. division, hvor en stor sejr, samt lidt hjælp fra andre hold kunne have sikret oprykning. Ok, der er et par hvis'er. Men holdet fik en sejr i sidste holdkamp mod Sjælsø, hvor blandt andet Allan Poulsen spillede stilsikkert og vandt. Du skal naturligvis have fornøjelse af en sejr til vores første hold.

Hvid: Allan Poulsen, 2143

Sort: Svend Hartling, Sjælsø, 2055

Turnering: Holdkamp 2. division, gruppe 1

Dato: Søndag den 12. marts 2023

Åbning: Siciliansk forsvar

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. Lb5+ Ld7 4. Lxd7+ Dxd7 5. c4 Sc6 6. d4 cxd4



7. Sxd4 Sf6 8. Sc3 e6 9. 0-0 Le7 10. Te1 0-0 11. b3 Tfd8 12. Lb2 Sxd4 13. Dxd4 Se8



Passivt, men solidt

14. Tad1 Dc6 15. De3 Lf6 16. Td3 a6 17. a4 Dc5 18. Dxc5 dxc5 19. Ted1 Td4



Hvid og sort har spillet uden ambitioner og sort tilbyder her remis. Uden tvivl passende vurderet. Imidlertid er Hartling jo en mand der forsvarer både 1813 og Sundhedsplatformen, så mon ikke også der kommer en fejl...

20. Kf1 Tad8 21. Ke2 a5 22. f4 Txd3 23. Txd3 Txd3 24. Kxd3 Ld4



Hvid har mere terræn, konge tættere på og bedre bondestilling, men...



25. Lc1 Sd6 26. e5 Sf5 27. Sb5 Lg1 28. g4 Se7



Lidt bedre Sd4

29. Le3 Lxe3 30. Kxe3 Sc8



Hvorfor så passivt?

31. f5 Kf8 32. f6 g6 33. Kf4 h6 34. h4 Ke8 35. h5 g5+ 36. Ke3 Kd7



Der kom den, fejlen. Nu afgår Sc3,e4,g5!

37. Sc3 b6 38. Se4 Ke8 39. Sxg5 hxg5 40. h6 opgivet 1 - 0

Indbydelse til FS turneringer

Frederiksberg forår lyn turnering

Turnering 12 runders schweizer

Betænkningstid 5 min

Dag Onsdag den 17. maj

indskud 0 kroner

Præmie Ingen

Krav tilmelding [FS forår lynturnering 2023](#)

Deadline aften Tilmelding på skak.dk, samt du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenerne

Frederiksberg hurtig sommerskak 2023

Turnering 9 runders schweizer

Betænkningstid 25 min + 10 sek pr. træk

Dage Onsdagene den 7., 14. og 21. juni

Indskud 20 kroner

Præmier Vin og chokolade

Krav tilmelding [FS hurtig sommerskak 2023](#)

Deadline aften Tilmelding på skak.dk, samt du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenerne



DM i Svendborg / rapport fra formanden (Erik Jarlnæs)

Der var 4 FS'ere med til årets Danmarks Mesterskab, hvorfra vores formand Erik Jarlnæs har sendt en rapport ud. Den får du fornøjelse af igen her, sammen med resultaterne fra FS'ernes DM.

FS – rapport

Efter Påske stævnet i Svendborg har jeg forskellige ting at fortælle:

1. Vore resultater, evt. partier og andet
2. DSU fremlægger årets resultater – delegeretmøde
3. Dommerforeningen holdt møde
4. Forslag til ændring af Divisionsturneringen
5. Oprettelse af FOND, donationer er "skattefri".
6. Årets resultater fra Holdturneringen – og topscorepræmien

Lad mig starte med - 5. Fonden.

Opfordringen til alle medlemmer af DSU inkl. FS, er at 200 mennesker donerer 200 kr. til en Fond (ja, 40.000 kr.) der dermed er at betragte som en Fond der er "skattefri".

Når denne er oprettet vil en anonym person give et betragteligt beløb til denne Fond (en slags testament gave, der dermed bliver "skattefri", fordi fonden kan blive en sådan fond, når 200 mennesker har doneret 200 kr.- enten anonymt eller også med cpr-nr.).

Jeg sagde selv straks JA, og har betalt mine 200 kr. I DSU er det Steen Juhl Mortensen der står for det. OG det skal ske inden 1. oktober for, at dette kan lade sig gøre.

1. Vore resultater m.m.

Tanya spillede en strålende turnering i en 5 runder. Hun fik 4p og endte på ligestilling med en anden på førstepladsen, men korrektionen afgjorde at hun blev nr. 2. Samtidig vandt hun 30 rating point (1844-1874). Der vil komme et parti i nyhedsbrevet.

I G7- altså 7 runder spillede August Jalving og fik med 4½p 4 pladsen. Her flyttede han sit rating fra 1938-1973 og "FIDE ratingen" 1962-2018.

Endelig var vi to deltagere i Veteran klassen, 5 runder.

Allan Jensen fik 2½p og blev nr. 5 (1944-1931) og Erik Jarlnæs fik 3p og kravlede lidt op igen (1742-1769) og han blev nr.4.

I denne gruppe blev Jan Stage vinder med 4 point – kun slået af Allan i 2. runde. I 3. runde spillede Allan mod rating favoritten Claes Løfgren, stod godt, og "spillede så for hurtigt" i de afgørende træk, og tabte – og i 4.runde tabte han på tid!! Mod Ove Matras. Han spillede godt, stod bedst, men brugte meget tid, og blev forvirret over tidsforbruget, tabte overblikket, og spurgte dommeren hvor meget tid han havde tilbage (med 9 min. på uret), og han forstod på dommeren at han ville få en halv time ekstra – og sad dermed og spekulerede over hvordan han "vandt" slutspillet (og han havde sagt nej til et remis-tilbud), og så faldt vingen. Han havde allerede fået en ekstra halv time ved træk 40. Mere I nyhedsbrevet.

DM - FS'ernes resultater:

- | | | |
|-----------------------|-----------------|--------|
| • August Jalving | nr. 4 i G7 | 4½ / 7 |
| • Tanya J. M. Steward | nr. 2 i G5-2 | 4 / 5 |
| • Allan Astrup Jensen | nr. 5 i veteran | 2½ / 5 |
| • Erik Jarlnæs | nr. 4 i veteran | 3 / 5 |

2. DSU – årets resultater og tanker

2 nye æresmedlemmer. Tidligere formand Ole Bloch og nuværende landstræner Søren Bech Hansen. Der var også Hæderstegn til mange, inkl. Vores egen John Hansen – og jeg fik det med hjem, så han kan få det i klubben onsdag (red: den 12. april).

DSU hæderstegn 2023
John Laurids Hansen



Næste års DM bliver også spillet i Svendborg.

Der blev læst en masse resultater op, inkl. August der fik Bronze ved VM i hurtigskak på Rhodos.

Årets DM blev fulgt af over 1000 mennesker på YouTube – og det er en grænse for, at der kan komme reklamer, og indtægter, på sådanne live-transmissioner.

Formandens beretning og kassererens beretning blev godkendt uden afstemning.

Kontingent stigning 60kr/år for alle, blev vedtaget

Vi synes at være 134 skakklubber i DK.

75.000 danskere spiller skak online hver dag (som jeg forstod det).

Det er mange nye aktiviteter i gang, fx Sø Pavillonen, hvor der hver onsdag er spisning efterfulgt af lynskak.

Den "sædvanlige" debat om sponsor/reklame muligheder og hvem der skal gøre det, var der også i år.

3. Dommerforeningen:

Et fint møde. En NY printet version af Kommenterede regler for skakspillet, gældende fra 1. januar 2023 (med de nyeste FIDE-ændringer) blev uddelt til medlemmerne. (en 48 siders A4-foldet).

Statistisk er der ca. 600 dommere i DK og 200 NA-dommere (dvs. nationale dommere der kan dømmes FIDE-turneringer i DK). Disse sidste har et aktivitetskrav (hvert 2-3 år), og ellers skal der betales igen, for at blive aktiveret.

Men mange er ikke fulgt med i udviklingen og har ikke været brugt længe. Således bør man kunne "stille" et elektrisk ur!!

Vi er "kun" 32 medlemmer, men synes jo at alle dommere bør være medlemmer, fordi vi jo arbejder for alle!!

2 eksempler: I en holdkamp havde en spiller lukket og lagt sin telefon i sin taske, men fordi der kom en masse ukendte mennesker, blev han bange for sine ejendele. Han tog telefonen op af tasken, og gav til dommeren – der dømte hans parti TABT!!

Et andet: Vores internationale dommer Arild bad Korchnoi om at skrive læseligt (dommeren SKAL kunne læse kragetæerne) og det gjorde, at Korchnoi huskede hvem Arild var ved næste OL!!

-Jeg er selv blevet kampdommer sidste år, og jeg opfordrer "alle" til at tage første nivo.

4. Ændring af Divisionsturneringen

Forslaget om at ændre Divisionsturneringen fik nogle ord med på vejen (fjern de fire 2.divisioner, lav fire 1.divisioner og lad skakligaen være en øst og en vest og så lade de tre første i hver liga mødes i et finalestævne). Jeg har forslaget, på papir hvis nogle vil se det. DSU vil have reaktioner inden 1. juni.

6. Årets resultater fra holdturneringen:

Vort 1.hold blev nr. 2 i 2. division øst. 2. holdet blev nr. 4 i KSUs

Klasse 2 og vores 3. hold blev nummer 8. Frank Dybdal blev topscorer Med 6 af 7 mulige. Allan Poulsen 5 af 7. Peter Køhler 5 af 6. Mere i Nyhedsbrevet.

Vidste du at:

- [Ding](#) fik [GM titlen](#) i [oktober 2009](#)
- i [2011](#) vandt Ding igen det [kinesiske mesterskab](#), men denne gang med 2 point foran nr. 2
- han vandt igen det kinesiske mesterskab i [2012](#) - som 19 årig
- alle 3 [kinesiske mesterskaber](#) blev vundet uden nederlag
- i [2012](#) deltog han i [junior VM](#) og fik en [3. plads](#)



DSU hæderstegn til John Laurids Hansen



Foto: Bjørn Olsen

John L. Hansen fik sit velfortjente DSU hæderstegn. Hånden, som du 'svagt' kan se, tilhører vores formand Erik Jarlnæs, da der følger en lille nål med, til enten en brystlomme eller et slips.

John har gennem mange år været en flittig dommer, dels i FS, men også i KSU's regi, hvor han i mange år har været dommer i KSU's dagturneringer.

Som navnet antyder spilles dagturneringerne på almindelige ugedage (p.t. tirsdage), med start kl. 13:00

Der er altid mange tilmeldte til dagturneringerne, hvilket til dels skyldes, at deltagerne ved, at turneringen er i kyndige hænder.

Indbydelse til Frederiksberg Kommunemesterskab 2023

| | |
|--------------------------------------|---|
| Frederiksberg kommunemesterskab 2023 | |
| Turnering | 6 runders Schweizer |
| Betænkningstid | 25 min + 10 sekunder pr. træk |
| Dag | Onsdagene den 9. og 16. august |
| indskud | 20 kroner |
| Præmie | Vin og chokolade |
| Krav tilmelding | FS kommunemesterskab 2023 |
| Deadline aften | Tilmelding på skak.dk, samt du skal blot møde op senest kl. 18:45 på spille aftenerne |



DM: Flot 4. plads til August Jalving, samt rating præmie til Erik Jarlnæs

Til højre har vi vores formand Erik Jarlnæs, men mere vigtigt har vi August Jalving til venstre.

Erik har netop overrakt August sin præmie for en flot 4. plads ved DM.

August spillede med i G7 gruppe 1 og var seedet til en 13. plads.

Der var 26 deltagere i gruppen, hvor August fik 4½ point, med kun et tab til den første seedede.

Det skal naturligvis nævnes at Erik fik en rating præmie i veteran klassen ved DM.



Foto: Bjørn Olsen

Citat af Levon Aronian

Følgende citat af [Levon Aronian](#) er lånt fra bogen "Skakspillerne sagde" af Henrik Mortensen:

På spørgsmålet om hvor ofte og hvordan han træner med taktiske øvelser:

"Det træner jeg slet ikke. Hvis min koncentration er god under partiet, er det ikke svært at opdage de taktiske muligheder."



DM: Flot 2. plads til Tanya Jill Mik Steward

Foto: Lånt fra skak-dm.dk: Officielt vinder billede



Tanya (nr. 3 fra venstre) var seedet til en 4. plads i G5-2, men fik 4 point uden tab. Hun spillede blandt andet remis med vinderen, som også endte på 4 point, som desværre for Tanya, havde en bedre korrektion. Men en flot 2. plads uden tab.

Citat af Niels Helveg Petersen

Følgende citat af [Niels Helveg Petersen](#) er lånt fra bogen "Skakspillerne sagde" af Henrik Mortensen:

"Det gamle skakspil er givetvis den idræt (forstået i ordets bredeste forstand), hvor vilkårligheder, tilfældige modestrømninger eller deciderede uheld spiller den mindste rolle. Hvis man taber i skak, er man i princippet selv ude om det."



2 analyse partier - tiden driller....

Erik Jarlnæs er altid interesseret i spændende stillinger, hvor resultatet måske ikke altid er identiske med, hvad resultatet kunne være blevet, hvis der ikke var tidsfaktoren at kæmpe med. Erik har sendt mig følgende 2 stillinger:

Dette parti blev spillet i holdkampen mellem Ahmed Kazic og Daniel Kokholm, Øbro



Partiet endte remis, men kan det vindes?

Dette parti blev spillet ved DM, mellem Allan Astrup Jensen og Ove Matras, Faaborg



Som du kan læse i Erik Jarlnæs beregning, drillede tiden desværre Allan, men kan det vindes?

Du kan finde partiet længere fremme.

Vidste du at:

- han har været med til OL 4 gange: [2012](#), [2014](#), [2016](#), [2018](#)
- i [2014](#) og [2018](#), vandt [Kina OL guld](#)
- i [2014](#) vandt Ding individuel [OL bronze medalje](#) på 2. bræt
- i [2018](#) vandt han en individuel [OL guld medalje](#)

Capablancas parti med levende brikker

Inspireret af Erik Bremers artikel om skak med levende brikker, huskede Dan H. Andersen på følgende historie:

Jeg ved ikke, hvor jeg har historien fra, men det er vist en af Bent Larsens.

Det siges, at Capablanca engang spillede med levende brikker i USA, og her blev verdensmesteren, som var kendt som en damernes ven, meget interesseret i sin egen hvide dronning. Han gjorde derfor alt for at holde hende på brættet, og partiet endte med et langt dronningeslutspil, som Capablanca vandt med sine kendte subtile manøvrer med dronningen over hele brættet.

Efter partiet inviterede han den hvide dronning på en drink, men fik som svar, at det havde hun virkelig ikke kræfter til. Hun var så øm i fødderne efter at have vandret frem og tilbage i timevis, at nu skulle hun bare hjem og have fødderne i en balje varmt vand."



DM / FS-partier af Allan Astrup Jensen

Allan Astrup Jensen har sendt mig sine partier fra DM, som du naturligvis også skal have fornøjelsen af, vi lægger ud med en gevinst. Der er også tabs partier, selv om et af dem vist ikke er helt retfærdigt, men dem kan man også lære noget af.

Allan Astrup Jensen, 1944 - Flemming Stald, Frederiksværk, 1757

Hvid Allan Astrup Jensen, 1944

28... e4 29. Db3 Sd7

Sort Flemming Stald, Frederiksværk, 1757

Dato Torsdag den 6. april 2023

Turnering DM Svendborg veteranklassen, 1. runde

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 a6 4. La4 Sf6 5. O-O b5 6.

Lb3 Le7 7. Te1 d6 8. c3 O-O 9. a4



9... Lg4 10. h3 Lh5 11. d3 Sa5 12. Lc2 c5 13. Sbd2
Sc6 14. Sf1 b4 15. Sg3 Lxf3 16. Dxf3 Te8 17. Sf5 Ta7
18. a5 bxc3 19. bxc3 Kh8 20. La4 Tc7 21. Tb1 Tf8 22.
Lg5 Sg8 23. Ld2 g6 24. Tb6 Sb8 25. Sh6 f5 26. exf5
Sxh6 27. Lxh6 Txf5 28. Dd5



28. Da8 Tc8 29. Db7 Lf8 30. Lxf8 Txf8 31. Teb1 +/-



29... c4!?

30. Lxd7 Dxd7 31. dxe4 Th5 32. Tb8+ Tc8 33. Lf4 c4
34. Txc8+ Dxc8 35. Dd1 Dc6 36. Dd4+ Kg8 37. e5
dxe5 38. Lxe5 Tf5 39. Te4 Dc5 40. g4 Tf3 41. Dxc4+
Dxc4 42. Txc4 Lh4 43. Ld4 Txh3 44. Kg2



44... Td3 45. Tc7 Td2 46. Tg7+ Kf8 47. Txh7 Le7 48.
Th8+ Kf7 49. Ta8

1-0

**Jan Stage, læseforeningen, 2008 - Allan Astrup Jensen, 1944**

Hvid Jan Stage, Læseforeningen, 2008

Sort Allan Astrup Jensen, 1944

Dato Fredag den 7. april 2023

Turnering DM Svendborg veteranklassen, 2. runde

1. d4 d5 2. Sf3 c5 3. g3 Sc6 4. Lg2 Sf6 5. 0-0 e6 6. b3!?

6. c4 havde givet en hovedstilling i moderne
Tarrasch

6... cxd4 Logisk.**7. Sxd4 Lc5 8. Lb2 0-0 9. e3?! Svækker de hvide
felter omkring kongen. Hvid har ellers svært ved at
udvikle den anden hest.****9... Te8 10. Sd2 e5!**

Partiet er blevet Grünfeldindisk i forhånden.

**11. Sxc6 bxc6 12. c4 Lg4! 13. Dc2 Tc8 14. Sf3 Ld6
15. Sh4?**

her står hesten afsides og uden indflydelse på
spillet.

15.. . e4! 16. f3 exf3 17. Lxf3 Le5!**18. Tae1 Lh3 19. Lg2 Lxg2 20. Sxg2 Lxb2 21. Dxb2
dxc4 22. bxc4 Dd3**

Den sorte dame er aktiv, og hvids bønder er



splittede.

23. Dd4 Ted8! 24. Dxd3 Txd3 25. Tc1?! Td2 26. Tf2
Tcd8 27. Tc2 Txf2 28. Kxf2 Sg4+ 29. Ke2



29. Kg1 Td1+ koster springer!

29... Sxh2 30. Tb2 Sg4 31. Tb7 Ta8 32. Kd3 g6 33.
Kd4 Td8+ 34. Kc3



34. Kc5 Td2 35. Sf4 Txa2 (35... Sxe3 36. Txa7 Tc2 37.
Ta4 Sf5 38. Kxc6-/=) 36. Kxc6 Sxe3-/+

34... Sf2 35. Txa7 Se4+ 36. Kb4



36... Tb8+! Tvinger kongen til siden uden indflydelse
på spillet.

37. Ka3 Sxg3 38. Ta6 c5! 39. Ta5 Se4 40. Tb5 Ta8+
41. Kb2 h5



De sorte bønder kan ikke stoppes!

0-1

Vidste du at:

- i [2015](#) opnåede [Ding](#) at blive den kun 2. kinesiske skakspiller til at komme i top 10
- den første var [Wang Yue](#)

**Claes Løfgren, Skive, 2105 - Allan Astrup Jensen, 1944**

Hvid Claes Løfgren, Skive, 2105
 Sort Allan Astrup Jensen, 1944
 Dato Lørdag 8. april 2023
 Turnering DM Svendborg veteranklassen, 3. runde

1. d4 d5 2. c4 e6 3. Sf3 c5 4. cxd5 exd5 5. Sc3 Sc6 6.
 g3 Sf6 7. Lg2 Le7 8. O-O O-O 9. b3



Et passivt og tamt træk

Se4 10. Lb2 Lf6 11. Tc1

Det normale er: 11. Sa4 Te8 12. Tc1 cxd4 (12...
 .b6!? 13. dxc5 Lxb2 14. Sxb2 bxc5 15. Sa4 La6
 16. Te1 c4 17. Sh4 Da5 18. Sf5 g6 19. Sd4 Tac8
 20. h4? Se5! 21. Lh3 Tc7 22. Sc2 (Larsen - Kasparow,
 Nicsic, 1983) 22...c3! =/+ 13. Sxd4 Ld7



14. e3 Solidt. (14.Sc5 Sxd4 15. Lxd4 Lb5; 14. Sb5
 Lxb2 15. Sxb2 Sb4=/+ 14... De7! Min teorinyhed
 dengang, men den er ikke i bøgerne. (14...Sxd4
 15.Lxd4 Lb5 er mere almindeligt.) 15. Sb5 Lxb2
 16. Sxb2 Le6 17. Sa4 Tac8! 18. Sd4 Sxd4 19. Dxd4
 Da3 20. Txc8 Txc8 =/+



F. Olafsson-A.A. Jensen, Reykjavik 1971,
 jeg modtog hvids remistilbud

**11... cxd4 12. Sb5 Da5 13. Sbx d4 Dxa2 14. Sxc6
 Dxb2 15. Scd4 Lg4 16. Tc2 Da3 17. Dd3 Tac8 18. Sb5
 Db4 19. Txc8 Txc8 20. Sxa7 Ta8 21. Db5 De7 22. b6
 Sc3 23. e3**



23... h5 Forsigtigt, men unødvendigt og svækker
 kongestilling! 23... Dd7! -/+

**24. Sd4 Dd7 25. Ta1 Se2+ 26. Kf1 Sxd4 27. exd4 Ld8
 28. Dc5 b6??**



Det var med i forudberegningen, som skulle vinde en hest. Jeg spillede for hurtigt og overså i forudberegningen, at d5-bonden var truet og Ld8 ville blive spist. Dette havde jeg opdaget ved mere omhyggeligt check før hvert træk.

28... Le6!-/+

29. Qxd5 Rxa7 30. Rxa7 Qxa7 31. Qxd8+ Kh7 32. Qa8 Qd7 33. Qd5 Qa7 34. Be4+ g6



34... f5 35. Lxf5+ Lxf5 36. Dxf5+ g6 37. Db1 Dd7 38. Dd3 +/-

35. Kg2 Le6 36. Dxd5+ Kg7 37. De5+ Kh7 38. d5 Da5 39. h4 Dc5 40. h5

1-0

Vidste du at:

- i [2015](#) deltog Ding i [Tata Steel turneringen](#), hvor han sluttede på en delt [2. plads](#)
- han fik 8½ point på deling med:
 - [Maxime Vachier-Lagrave, Frankrig](#)
 - [Anish Giri, Holland](#)
 - [Wesley So, USA](#)
 - [Ding Liren, Kina](#)
- turneringen blev vundet af [Magnus Carlsen](#) med 9 point
- i [2016](#) deltog Ding igen i [Tata Steel turneringen](#) - igen med en delt 2. plads, som resultat
- han fik 8 point på deling med:
 - [Fabiano Caruana, USA](#)
 - [Ding Liren, Kina](#)
- vinderen var endnu en gang [Magnus Carlsen](#) med 9 point

**Allan Astrup Jensen, 1944 - Ove Matras, Faaborg, 1750**

Hvid Allan Astrup Jensen, 1944
 Sort Ove Matras, Faaborg, 1750
 Dato Søndag den 9. april 2023
 Turnering DM Svendborg, veteranklassen 4. runde

13... Tac8 14. Tac1 a6 15. Lxf6 Lxf6 16. Sd5 Df5 17.
 b4 b5 18. Sxf6+ Dxf6
 19. d5 Sb8 20. cxb5

1. e4 Sf6 2. e5 Sd5 3. d4 d6 4. Sf3 Lf5



20. c5 er nok bedre.

5. Ld3 Lxd3 6. Dxd3 Sc6 7. O-O g6!? 8. exd6
 {8. e6!? fxe6 9. Sg5 Dd7 10. Te1 Sd8 11. c4 Sf6 12.
 Sc3 d5 13. c5 c6 14. Se2 Lh6 15. Sf3 Lxc1 16. Taxc1
 Sf7 17. Sf4 Se4 18. Se5 Sxe5 19. dxe5 Sg5 20. h4 Sf7
 21. Dh3 Sd8 22. Dg4 Tg8 23. Tc3 b6 24. h5 g5 25.
 Sd3 b5 26. Sb4? (26. h6!!) 26... a5 27. Sc2 {og sort
 vandt.}}

20... axb5 21. Sd4 Tc4 22. Sxb5 Tfc8 23. h3

23. g3 er bedre.

23... Sd7 24. Txc4 Txc4 25. Tc1 Txc1+ 26. Dxc1 Sb6
 27. Dd1 Df4 28. Dd4 Dxd4 29. Sxd4 Sxd5

8... cxd6 9. c4 Sf6 10. Sc3 Lg7 11. Te1 Dd7 12. Lg5
 O-O



30. b5 Kf8 31. a4 Ke8 32. Kf1 Kd7 33. a5 Kc7 34.
 Ke1 e5 35. b6+ Kb7 36. Sb5 Kc6 37. b7 Kxb7 38.
 Sxd6+ Ka6 39. Sxf7 Sf6 40. Sxe5 Kxa5 41. Ke2 Kb5
 42. Ke3 Kc5 43. Sg4



13. Dd2

13. d5! Sb8 14. Se4 Sxe4 15. Txe4 Lxb2 16. Tae1 +/-



43. f4 Kd5 44. g4 osv.

43... Sg8 44. Kf4 Kd6 45. Kg5 Ke7 46. h4 Ke6 47. h5 g4 48. Kxh5 Ke7 49. Kg5 Ke6 50. g3 Ke7 51. f4 Ke6 52. f5+ Ke7 53. Kf4 Kf7 54. Ke5



54... h5 55. Sf2 Sf6 56. Kf4 Sh7 57. Se4 Kg7 58. Sg5 Sf6 59. Ke5 Sg4+ 60. Ke6 Sf6 61. Ke5 Sg4+ 62. Kf4 Kh6 63. Sf7+ Kg7 64. Se5 Sf6 65. Sf3 Kh6



og hvid overskred tiden til sin store overraskelse pga. en misforståelse og forkert besked fra turneringsleder om at jeg havde 30 min. tilbage.

0-1

Allan har efterfølgende fundet følgende 2 gevinst varianter:

66. Ke5 Kg7 67. Ke6 Se4 68. Ke7 Sxg3 69. f6+ Kg6 70. Sh4+Kg5 71. f7 osv. og

66. Ke5 Kg7 67. Sg5 Sg8 68. Ke6 Sf6 69. Sh3 Se4 70. Sf4 Sxg3 71. f6+ Kf8 72. Sg6+ osv.

Vidste du at:

- Ding deltog i [2017](#) i [World Cuppen](#), hvor han nåede finalen af turneringen med 128 deltagere
- han spillede sig i finalen efter at have vundet over [Wesley So](#) i semifinalen
- i finalen spillede han 4 remis partier mod [Levon Aronian](#)
- i de 2 efterfølgende hurtig partier tabte Ding med 2 - 0

**Erik Jarlnæs, 1742 - Allan Astrup Jensen, 1944**

Hvid Erik Jarlnæs, 1742
 Sort Allan Astrup Jensen, 1944
 Dato Mandag den 10. April 2023
 Turnering DM Svendborg, veteranklassen 5. runde

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 d6
 6. Le2 e5



Boleslavski varianten

7. Sb3 Le7 8. Le3 Le6 9. O-O O-O 10. f4



Denne stilling er den mest forekommende i varianten. Hvid truer med f5, så det næste træk er tvungent.

10... exf4 11. Lxf4 {{Alternativet er :} 11. Txf4 d5 }

11... Se5 {11... d5 kan også spilles.}

12. Lxe5 { Nu er vi allerede ude af teorien, hvor der ellers er en halv snes mulige træk!}

12... dxe5 13. Dxd8 Tfxd8 14. Tfd1 Txd1+ 15. Txd1
 Td8 16. h3 Txd1+ 17. Lxd1



Sort har løberparret i en åben stilling, og hvids bondestilling er svækket, og det bliver værre!

17... Lb4 18. Lf3 Lxc3 19. bxc3 b6 { Tager felterne a5 og c5 fra hesten!}

20. Kf2 Kf8 21. Ke3 Lc4 { Så den hvide løber ikke bliver aktiveret!}

22. a3 Ke7 23. Sd2 La6 24. c4 Kd6 25. Kd3 Sd7 26. Ke3 Sc5 27. Le2 Lb7 28. Lf1 f6 29. g3 a5 30. Ld3 Lc8



sort står bedst og hvid har ingen aktive muligheder. Alligevel tilbød jeg klubkammeraten remis, da jeg ikke kunne nå noget, fordi Ove Matras vandt partiet ved siden af.

1/2-1/2



Symmetriske stillinger – samt spil med iboende trækvang og spil uden af Kaare Vissing Andersen

Fra debatten Th. Haahr versus Frode Terkelsen & Kaare Vissing Andersen

I oktober 1985 – januar 1986 udspandt der sig i SKAKBLADET (1985 nr. 10 og 12 samt 1986 nr. 1) en debat, som tog sit udgangspunkt i dr. O. H. Krauses bog "Om begyndelsesstillingen i skak", 1938.

Krause (1867-1935) var en af Danmarks bedste skakspillere. Således spillede han på 1. bræt ved det første OL i skak, London 1927, hvor Danmark sensationelt blev nr. 2! Dertil var han internationalt anerkendt som en fremragende teoretiker, der i 1920'erne arbejdede sammen med selveste Aron Nimzowitsch.

Krauses bog, der udkom efter hans død, var højst kontroversiel. Dens *sætninger*, hvormed Krause søgte at beskrive *begyndelsesstillingens natur og muligheder*, var mildt sagt ikke rigtige.

Debatten i 1985-86 begyndte, da den mangeårige landsholdsspiller Th. Haahr (1910-1995) i artiklen "Den korrekte plan i begyndelsesstillingen" i SKAKBLADET, 1985, nr. 10, side 212-213, gengav en række af Krauses *sætninger*, "der må anses for sande", hvorfra Krause/Haahr så mente at kunne "ræsonnere sig frem". Videre i indledningen "tror" Haahr så, "at der findes en skakspillets logik, der kan udtrykkes ikke blot i varianter, men i ord, og som derved bliver anvendelige efter almindelige logiske grundsætninger."

Allerede her er kæden hoppet af, for inden for *logikken* hører ord som "anses" og "tror" lige så lidt hjemme, som inden for *matematikken*. Skulle man få sat kæden på igen, så falder den helt af, når Haahr kritiskløst nævner, at Krause kalder den 4. *sætning* ("Begyndelsesstillingen er lige") for *hypotese 1*.

Som det fremgår af nedenstående definitioner, citeret fra Wikipedia, kan der ikke sættes lighedstegn mellem (*matematisk/logisk*) *sætning* og *hypotese*:

"En **matematisk sætning** er en sandhed inden for et formelt system. Det formelle system fastlægges normalt gennem antagelsen af visse aksiomer (grundantagelser), som ikke bevises."

"En **hypotese** er en foreløbig, ikke-bevist antagelse, en foreslået forklaring på et fænomen." Lad mig hertil føje, at en hypotese kan bekræftes yderlige gennem iagttagelser, men også afkræftes af bare en enkelt iagttagelse, som går imod den.

Endnu værre bliver det, når man ser på de syv sætninger af Krause, som Haahr præsenterer i artiklen. Nogle af dem er ikke bare ufrugtbare (lige gyldige), men – undskyld udtrykket – det rene vrøvl. Selv hæftede jeg mig især ved den "5. sætning": "*Alle symmetriske stillinger uden svagheder, som fortrækket kan udnytte, er lige.*"

Denne sætning overser den tredje mulighed: at den, der er i træk i en symmetrisk stilling, står til tab.

Hvis en sådan stilling kunne findes, så var Krause/Haahrs "5. sætning" gendrevet, Jævnfør følgende type af matematisk bevisførelse:

"**Mod eksempelt:** Kan man finde et eksempel, som modbeviser en sætning – så er sætningen *falsk!*"

Jeg satte mig for at finde et sådant eksempel, og diagram 1 indikerede, at det turde være muligt.

**Diagram 1:** En i princippet symmetrisk stilling

Træktvang!

Det ses let, at den, der er i trækket, vil tabe. Men stillingen er kun i princippet symmetrisk. For at gendrive den "5. sætning", mente jeg dog, at der burde findes en symmetrisk stilling, som er reelt symmetrisk, det vil sige helt symmetrisk med den "usynlige linje" mellem 4. og 5. række som

Th. Haahr (1910 – 1995) – en hædersmand!

Lad mig endelig råde bod på mine hårde ord om Th. Haahrs analyse af begyndelsesstillingen ved at pointere, at også jeg deler den respekt, der stod og stadig står om ham.

Han havde en sjældent set langvarig karriere som en af landets stærkeste skakspillere. I godt og vel 35 år holdt han sig på toppen af dansk skak, blandt andet deltog han 16 gange i den øverste klasse ved DM – første gang i 1937, da klassen hed Mesterklassen, først senere kom den til at hedde Landsholdsklassen, hvor han i 1972 deltog sidste gang.

Han kom dog aldrig i nærheden af DM-titlen i nærskak, hvor hans bedste resultat var en 3.-6. plads af 12 med 6 point af 11 i Horsens 1953. Han slog dog flere af de helt store danske spillere, blandt andet danmarksmestrene Christian Poulsen, Poul

symmetriakse, og som den, der er i trækket, vil tabe. En sådan fandt jeg let, jævnfør diagram 2:

Diagram 2: En reelt symmetrisk stilling.

Kaare Vissing, SKAKBLADET 1985, nr. 12, side 263. Debatindlægget "Symmetri og logik".



Træktvang!

Det ses let, at den, der er i trækket, vil tabe. Lad os nøjes med to varianter, hvor det er hvid: **1. Kf2 d2**, og vinder, samt **1. f7+ Kxf7**, og vinder.

Hage, I. E. W. Gemzøe, Børge Andersen, Sejer Holm Petersen, Bent Kølvig og Bjørn Brinck-Claussen.



Thorkild Hornekær Haahr

Foto: Lånt fra "Skakbladet" 1995 nr. 11

Ud over DM-titler for hold blev det da også til en individuel DM-titel: K-skak (påbegyndt 1948, afsluttet 1950): Nr. 1 med 9 point af 11 mulige! At han spillede remis mod Jens Enevoldsen og Eigil Pedersen tæller også med blandt hans meritter.



Han deltog i Københavns mesterskabet adskillige gange, dog uden synderlig succes. Bedre gik det i nogle landskampe, hvor han vandt over svenskeren E. Åhman og nordmanden Einar Haave, som blev berømt i Danmark, da han i 1947 slog Bjørn Nielsen

i et radiopart, som blev fulgt af tusindvis af lyttere i de to lande.

Ergo, respekt for Th. Haahr, som dog helst havde været foruden sine debatindlæg i 1985-86.

Debatten "skabte problemer"

Den konstellation af brikker, som ses i diagram 2, lå længe og simrede, hvad der 33 år efter førte til den følgende selvmat (*I en selvmat trækker hvid først og tvinger sort til at sætte mat*):

Diagram 3: Kaare Vissing Andersen, Artiklen "Mat i bunden 6: Selvmat" i PROBLEMSKAK nr. 42, 2. kvartal 2018, side 3.



Selvmat i 3 træk

C+ 6+6

Løsning: 1. g6! Træktvang! 1... d5 2. e3 d4 3. exd4 a2/c2#. Eller 1... d6 2. e4 d5 2. exd5 a2/c2#.

Diagramstillingen er ikke, "reelt symmetrisk", altså med den usynlige linje mellem 4. og 5. række som symmetriakse, men den er i det mindste "principielt symmetrisk".

Det samme gælder den studie, som er afledt deraf, og som var nr. 84 i SKAKOPGAVEN i Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev Januar 2023. Denne studie bygger på en træktvangsduel mellem bønderne på d-linjen, ganske som det gjaldt bønderne på e- og d-linjen i den her viste S#.

Diagram 4: Kaare Vissing Andersen, opgave nr. 84 i SKAKOPGAVEN i Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev, januar 2023



Hvid trækker og vinder

5+5

Løsning: 1. f6! Opretter en symmetrisk stilling med træktvang! 1... d5 2. d4! eller med et træk mere til samme stilling 1... d6 2. d3! d5 3. d4! Sort er nu i en træktvang, som ifølge analysen til diagram 2 fører til tab. Løsningen er uden dualer, det vil sige entydig. Som det ses i det følgende, gælder dette ikke forførelserne, hvor hvid ikke kun ikke vinder, men taber i alle varianter.

Forførelser:

I: 1. d3? Kf7! (Eller 1... d5! 2. f6 d4 Træktvang! Og sort vinder. Eller 2. d4 Kf7 3. f6 Kg8! Træktvang! Og sort vinder.) 2.d4 d5 3. f6 Kg8 Træktvang! Og sort vinder. Eller 2. f6 Kg8 3. d4 d5! Træktvang! Og sort vinder. **II:** 1. d4? Kf7! (Eller 1... d6! 2. d5 Kf7 3. f6 Kg8 Træktvang! Og sort vinder. Eller 2. f6 d5! Træktvang! Og sort vinder) 2. d5 d6 3. f6 Kg8 Træktvang! Og sort vinder. Eller 2. f6 Kg8 3. d5 d6! Træktvang! Og sort vinder.



Bemærk analogien mellem diagram 3 og 4 i de centrale bønders duel:

I diagram 3 går hvids e-bonde kun et felt frem, når sorts d-bonde er gået to felter frem. Men den går to felter frem, når sorts d-bonde er gået et felt frem. Dette sker for at kunne spille exd4 hhv. exd5, når sorts bonde må gå frem i næste træk, hvorved sort i sin endelige træktvang må spille 3... a2# eller 3... c2#.

Men i diagram 4 går hvids d-bonde kun et felt frem, når sorts d-bonde er gået et felt frem, mens den går to felter frem, når sorts d-bonde er gået to felter frem. Dette sker for at sætte sort i en (symmetrisk) træktvangsstilling med sejr til hvid som følge.

Diagram 4 kan udvides til en mere kompliceret studie ved at tilføje et par bønder på b-linjen.

Diagram 5: Kaare Vissing Andersen, Frederiksberg Skakforenings Nyhedsbrev, april 2023.



Hvid trækker og vinder

6+6

Træktvang i andre spil

Svend B. Hamanns store selvbiografiske skakbog "Hamann", 2020, som bør ejes af ethvert medlem af Frederiksberg Skakforening, har på side 498-512 et interessant *Appendix* bestående af en *Introduktion til "Spilteori og skak"* (side 498-501) af Hamann selv (i den forbindelse er det værd at bemærke, at han er uddannet som ingeniør), og "*Spilteori og skak*" (side 501-512) af økonomen og matematikeren

Løsning: 1. f6! Opretter en symmetrisk stilling med træktvang! 1... d5 2. d4, og hvid vinder, jævnfør analysen til diagram 4. 1... d6 2. d3! (2. b3? d5! 3. d3 d4 4. b4 b5, og sort vinder!) 2... b6 3. b3, og hvid vinder. **Forførelser:** 1. d3? Kf7! 2. f6 Kg8 3. b3 b6 4. d4 d5! 5. b4 b5, og sort vinder! Eller 1. d4? Kf7! 2. f6 Kg8 3. d5 d6 4. b3 (b4) b6 (b5) 5. b4 b5, og sort vinder!

Metoden er simpel nok: Hvid skal spille 1. f6! i første træk, hvorefter sort kun har træk med sine bønder på b- og d-linjen at gøre godt med, og disse træk vil hvid altid kunne matche, så sort er i trækket, når ingen af dem kan flytte mere.

Hvis hvid i første træk fejlagtigt trækker med sin b- eller d-bonde, så svarer sort 1... Kf7! og så er det sorts bønder, der altid vil kunne matche de hvide bønder på b- og d-linjen, så det er hvid, der kommer i træktvang på kongefløjen.

Blot skal sort huske altid straks at besvare et f7-f6 med Kf7-g8.

Frode Terkelsen – begge har i mange år tilhørt den absolutte elite i FS.

I sin introduktion analyserer Hamann det såkaldte tændstikspil NIM. Dette har sit navn efter det gamle engelske "nim" = at tage, jævnfør det tyske ord "nehmen". Spillet, hvis oprindelse er ukendt, består af fire rækker med 1, 3, 5 henholdsvis 7 tændstikker. Det udkæmpes mellem to spillere, som



skiftevis skal fjerne et frit antal tændstikker, men pr træk kun fra samme række. Den, der tvinges til at tage den sidste tændstik, har tabt. Modsat skak, som har tre mulige udfald (sejr, remis og nederlag), har NIM kun to mulige udfald, idet remis er udelukket.

Jeg har selv en nuttet nostalgisk erindring om spillet, som jeg lærte et par år før realeksamen i 1965 af en god ven, som jeg blandt andet spillede en masse skakpartier med (Yogi alias Jørgen Elgaard Pedersen, en eminent tegner, som blandt andet lavet cover til en række af Shu-Bi-Duas LP'er).

Samme dag, han lærte mig spillet, gennemanalyserede jeg det og fandt frem til, hvad jeg kaldte "det lige system", hvor den, der var i træk, ville tabe!

Jeg skal ikke her komme nærmere ind på dette, blot give tre eksempler.

- 1) Er der to rækker tilbage med fem tændstikker i hver, så har vi "det lige system", idet $5 = 5$. Den, der skal trække, vil (ved modstanderens korrekte spil) uvægerligt tabe: For tager han én tændstik, tager modstanderen en fra anden række. Tager han to, vil modstanderen også tage to fra den anden række. Først til sidst skal der afviges: For tager han alle tændstikker i en række på nær en, så tager modstanderen samtlige i den anden række, og så er der kun én tændstik ("tabertændstikken" eller "Sorte Per") tilbage til ham, der begyndte. Tager den, der skal trække i 5-5-stillingen, samtlige tændstikker i en række, så tager modstanderen alle i den anden række på nær en, og så er der også denne gang kun én tændstik tilbage.
- 2) Hvis der er tre rækker med henholdsvis 1, 2 og 3 tændstikker, så har vi også "det lige system", da $1+2 = 3$, hvorfor den, der er i træk, vil tabe. PRØV SELV!

- 3) Begyndelsesstillingen opfylder også "Det lige system", idet antallet af tændstikker i 1. og 4. række er lig med antallet af tændstikker i 2. og 3. række: $1 + 7 = 3 + 5$. Også her holder "det lige system", så vi kan konkludere, at den, der begynder i NIM (hvid), uvægerligt vil tabe ved korrekt spil fra modstanderen!

Jeg var dengang, 14-15 år gammel, mægtig stolt over min opdagelse, og for at gøre spillet sværere fandt jeg så på at tilføje det en række med ni tændstikker.

Det analyserede jeg længe på – indtil det slog mig, at den, der begynder (hvid), jo bare kan fjerne hele rækken med ni tændstikker! Da jeg til denne artikel tænkte nærmere over sagen, slog det mig, at spillet med den tilføjede 5. række har en samlet sum på $1+3+5+7+9 = 25$, altså et ulige tal, hvilket kan forklare, at den, der lægger ud (hvid), vil vinde ved gensidigt korrekt spil.

Jeg tilføjede derfor en 6. række med 11 tændstikker i den tro, at min konklusion for NIM med fire rækker ville gælde, og måske endda ville gælde generelt for $2n$ (hvor n er et naturligt, dvs. et helt, positivt tal større end eller lig 2) rækker med $1+3+5+ \dots + "2 \times 2n \text{ minus } 1 \text{ tændstik}"$. For $n = 3$ har vi de seks rækker $1+3+5+7+9+11$, hvor $1+3+5+9 = 7+11$, altså "det lige system", og hvid skulle derfor tabe.

Men nej, for hvis hvid f.eks. fjerner to tændstikker i rækken med 11, så har vi jo et nyt "lige system", idet $1+7+9 = 3+5+9$, og vi kan endda se, at der da er tale om to af hinanden uafhængige spil: $1+7 = 3+5$ & $9 = 9$, ganske som med bondeduellerne på b-henholdsvis d-linjen i diagram 5. Og som sort tabte der i den opståede reelt symmetriske stilling, gør han det også her i tændstikspillet med seks rækker, efter at hvid i sit første træk har fjernet to tændstikker fra rækken med elleve.

Ergo må det indrømmes, at den konklusion, som ovenfor er bragt for NIM med fire ($n = 2$) rækker, ikke gælder generelt for $2n$ rækker, hvor n er større



end 2, men er begrundet ud fra en 100% granskning af det begrænsede antal varianter i spillet med kun fire rækker.

Hvad dette har med skak at gøre har vi allerede været inde på ved at sammenligne tændstikspillet med diagram 5? Mere generelt er der tale om temaet **træktvang**, særligt som denne kommer til udtryk i diagrammerne 4 og 5! Vi må dog huske, at der findes et utal af træktvangsstillinger i skak, som ikke har nogen analogi til NIM-spillet.

Det turde tydeligt være fremgået, at både SKAK og NIM (tændstikspil) er **træktvangsspil**, altså spil med mulighed for stillinger, hvor det er skadeligt at være i trækket.

Dette gælder ikke alle spil, f.eks. er det i KRYDS & BOLLE altid godt at være i trækket – det kan aldrig være skadeligt for én at være i trækket. Vi kender alle KRYDS & BOLLE med 3x3 felter fra vores barndom. Spillet er meget banalt, men fra min tid i Statsgymnasiet Schneekloths Skole på Frederiksberg (1965-68) husker jeg med glæde KRYDS & BOLLE-spillet på tavlens 20x20 felter, hvor det gjaldt om at få fem på stribe! Det var mere kompliceret, men man kunne helt klart ikke komme i træktvang!

Lad mig som et kuriosum slutte dette afsnit med en omtale af fænomenet **trækpligt**, som er nært beslægtet med *træktvang*, og som er bedst kendt inden for problemskak, men bestemt ikke kan afvises at kunne forekomme i partiskak.

Med udgangspunkt i, at det er hvid, der begynder og sætter mat i konstruerede *direkte skakopgaver*, det vil sige opgaver med fordringen "mat i n træk", kan hvid i visse opgaver have trækpligt, fordi sort i trækket ville være i træktvang, så hvid må føle det som en lidt sur *pligt* at være i trækket.

Det gælder så om for hvid at finde et træk, der enten bibeholder den oprindelige træktvang (med

et ventetræk) eller skaber en stilling, hvor sort af andre grunde kommer i træktvang. Ved løsning af en sådan opgave gennemgår man først de såkaldte **skinspil**, hvor man lader sort foretage sine mulige træk, og finder hvids svar derpå.

Dette leder så til løsningen. Lad en enkelt dansk opgave belyse fænomenet.

Diagram 6: O. G. Lauritzen, "Magasinet", 1930.



Mat 2 træk

C+ 8+8

Hvis sort var i trækket, villet hvid kunne sætte mat som følger, hvad de såkaldte *skinspil* viser: 1... Se1 eller 1... Sh4 åbner for den hvide løbers dækning af e4 og tillader 2. Sd5#. 1... Sf4, hindrer 2. Sd5#, men fratager kongen feltet f4 til flugt, temaet *selvblokade*, hvilket så i stedet tillader 2. Dd4#. Endelig besvares 1... Kxe4 med 2. Te6#.

Men nu er det altså hvid, der skal trække, og denne pligt kan kun ske tilfredsstillende med: **1. Ta6!** Nu følger der på 1... Se1, 1... Sh4 og 1... Kxe4 de samme hvide træk som i skinspillet, men da nøgletrækket med tårnet fra d6 til a6 svigter garderingen af feltet d4, så har hvid ikke nu på **1... Sf4** svaret 2. Dd4#, da kongen jo bare kan slå dronningen.

Til gengæld har tårnet ved at gå fra d6 til a6 snedigt *banet vej* for hendes majestæt, så hvid i stedet for har **2. Db6#!** Man taler i dette tilfælde om en *ændret mat*.



Frode Terkelsens modeksempel

Min anke mod Krause/Haahrs 5. sætning blev fulgt op af debatindlægget "Et andet modeksempel" i SKAKBLADET 1986, nr. 1 side 9, af Frode Terkelsens gendrivelse af Krause/Haahrs 3. sætning, som lyder:

"I en hvilken som helst stilling er der kun én plan, der er den bedste, der er ingen biløsninger."

Hertil skriver Frode Terkelsen (efter at have citeret den 3. sætning): "Senere hedder det om førstetrækkene 1. e4 og 1. d4 (KVA: I skakspillets begyndelsesstilling), at begge kan ikke være rigtige på grund af biløsningsprincippet – en vidtrækkende konklusion.

Men den entydighed, der postuleres i biløsningsprincippet, eksisterer som bekendt ikke i skakspillet. Et simpelt eksempel (analogt med Kaare Vissing's modeksempel til en anden sætning i "Skakbladet", 1985 nr. 12), er følgende stilling med hvid i træk.

Besværet med begyndelsesstillingen

Th. Haahr var desværre helt immun over for vores kritik, som han kaldte "arrogant", hvor jeg mener, at den byggede på "stringent logik", og han fremturede med en "argumentation" bestående af fire punkter, som klart afslørede, at han ikke kendte til matematikkens bevisførelse i form af et *modeksempel*. Særlig grelt er hans punkt 4 (om begyndelsesstillingen):

"Den mulighed, at sort har fordel, kalder Krause hypotese III, som han forkaster, fordi begyndelsesstillingen ikke kan være en træktvangstilling (KVA: Hvor ved han det fra?)."

Diagram 7: En stilling med fem lige gode planer!
Frode Terkelsen, SKAKBLADET 1986, nr. 1, side 9.



Mat i ét træk

C+ 2+1

Hertil skriver Frode Terkelsen: "Hvid har 5 træk, der er lige gode. Biløsningsprincippet er altså falsk."

Det glædede mig naturligvis, at Frode Terkelsen bakkede mig op, og det har i forbindelse med udarbejdelsen af den nærværende artikel glædet mig endnu mere at kunne konstatere, hvilken sværvægter Frode Terkelsen var inden for faget matematik!

Jævnfør det nedenstående portræt, jeg har tegnet af ham.

Hypotese III er ikke nævnt i hans bog og derfor heller ikke i min artikel (KVA: Hvorfra kendte Haahr så til den?)."

Det har glædet mig, at de to solide matematikere Svend Hamann og Frode Terkelsen begge i det ovennævnte APPENDIKS **åbner en kattelerm** for, at begyndelsesstillingen måske er vundet for sort, for selv om den ikke er det ad *empirisk vej*, kan man ikke udelukke, at den er det ad *logisk vej*.

Jeg skrev således i mit indlæg "Symmetri og logik" med henvisning til diagram 2, at dette modeksempel endog indikerer, "at der ikke er *stringent*



logisk belæg for at hævde, at sort ikke står bedst (KVA: i stedet for det svævernde ord "bedst" foretrækker jeg i dag udtrykket "til gevinst") i begyndelsesstillingen!"

I Hamann-bogen bakkes denne mulighed op af Frode Terkelsen, side 506-507, med at tilfældet "(c) (Sort kan fremtvinge matsætning af Hvid) er analogt med (a) (Hvid kan fremtvinge matsætning af Sort), men der kan argumenteres for, at (c) **sandsynligvis** (KVA: min fremhævelse) er falsk."

Og muligheden bakkes op af Svend Hamann på side 499: "Noget andet er, som forfatteren (KVA: Frode Terkelsen) også klart understreger, at det ikke er muligt *i praksis* at afgøre, hvilken af de tre muligheder – Hvid vinder altid, remis eller Sort

vinder altid, der er sande, selv om den sidste af de tre **formodentlig** kan udelukkes."

For det simple spil NIM med fire række er det såre let at konkludere, at den, der begynder (ved korrekt spil af modstanderen) vil tabe. Den samme konklusion kan – i dag – ikke drages om det mangefold mere komplicerede skakspil.

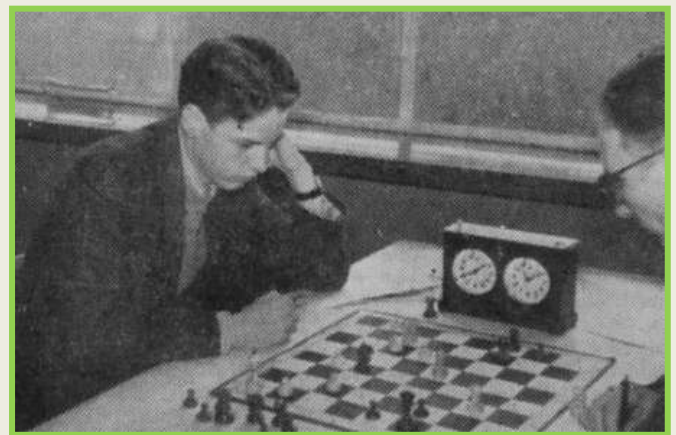
Hvis man en dag ad digital vej skulle komme så vidt, at man kan bevise, at hvid er i træktvang i begyndelsesstillingen – det er ikke umuligt, da skak trods alt er et endeligt spil – så vil det være flovt for dem, der har hævdet det modsatte – at de ikke har taget højde for "den tredje mulighed", så mikroskopisk den end er.

Frode Terkelsen (1930 – 1986) – fra ungt skaktalent til estimeret matematiker

Da Frode Terkelsen ad to omgange var medlem af Frederiksberg Skakforening – samlet set i en lang årrække – må det være på sin plads her at bringe et portræt af ham.

Hen indledte sin klubkarriere i Silkeborg Arbejder Skakklub, der var medlem af Dansk Arbejder Skak Forbund (DASF), hvor han allerede som 16-årig fik sit gennembrud på nationalt niveau. Det skete, da han blev nr. 2 med 5½ point (7) i 1. klasse A i DASF's påsketurnering i Randers, 1947, hvormed han rykkede op i mesterklassen.

Her spillede man om forbundsmesterskabet, hvor det året efter blev til en hæderlig debut: nr. 6.-10 med 4(7) i Odense. I 1949 vandt han 5. præmien med 4½ (7) i København.



Frode Terkelsen, som 16 årig, ved påsketurneringen i Randers 1947. Lånt fra "Arbejder-skak" maj 1947.

I Århus Arbejder Skakklubs jubilæumsturnering i 1949 blev Frode Terkelsen nr. 2 med 5 (7). Han blev kun passeret af Eigil Pedersen, der scorede 5½ point. Frode Terkelsen vandt deres indbyrdes parti, og fra det slagte felt i den stærkt besatte turnering kan nævnes Victor Juul Hansen, Palle Nielsen og Kaj Blom.

Frode Terkelsen fik sit helt store gennembrud ved DASF's Påsketurnering i Vejle, 1950, hvor han med 5½ (7) delte 1. pladsen med A. Jacobsen. Frode førte



turneringen næsten til det sidste, men blev så indhentet af A. Jacobsen, som siden vandt omkampen om forbundsmesterskabet med $1\frac{1}{2} - \frac{1}{2}$.

Samme år blev Frode nr. 2 i Silkeborg Bys Mesterskab, og man kunne frygte, at etiketten "den evige toer" skulle klæbes på ham. Med sin sejr over Poul Andersen på 3. bræt var han dog med til at sikre Silkeborg A. S., som i 1950 kunne fejre 20-årsjubileum, forbundsmesterskabet for hold med en finalesejr på 5 – 1 over Roskilde A. S.

I 1951 hører vi ikke meget om Frode Terkelsen – andet end at han var flyttet til Århus, hvor han som medlem af Århus Skakklub deltog i kampen om byens mesterskab, hvor han havnede midt i feltet, som talte 12 deltagere. Året efter flyttede han til København for at studere, og hvor han blev medlem af Frederiksberg Skakforening inden for Dansk Skak Union og af A. S. af 1904 inden for DASF.

Han syntes ikke at være nogen synderlig flittig turneringsdeltager, men sidst i august 1952 blev det endelig til en 1. plads, da han (som medlem af A. S. af 1904) vandt en lille, men stærkt besat international turnering i Rødovre med 4 point af 5 mulige foran Nr. 2: Tage Sørensen, Rødovre, $3\frac{1}{2}$. Nr. 3-4: John Tornerup, Rødovre (tillige medlem af FS og årets forbundsmester), og hollænderen J. J. Oosterwyjk Bruyn (som tidligere på måneden havde vundet en lignende international turnering i Fredericia med 6 af 7), begge $2\frac{1}{2}$. Nr. 5: Per Møller, Københavns Skakforening, $1\frac{1}{2}$. Og Nr. 6: (The coming man) Bent Kølvig, 1 point.

I 1953 repræsenterede Frode Terkelsen DASF i et radioskakparti, som han tabte til DSU's Christian Poulsen. I 1954 var han blandt de ti inviterede i A. S. af 1904's stærkt besatte jubilæumsturnering, som på deling blev vundet af Jens Enevoldsen, Bent Larsen og overraskelsen Henry Andersen. Frode Terkelsen delte 6.-7. pladsen med John Tornerup. Det blev også til et par mesterskaber med A. S. af 1904, hvor han spillede på 1. bræt: 1952-53: Storkøbenhavns Arbejder Skakklubbers holdturnering

(Københavns mesterskabet) og 1954: Landsturneringen med finalen i Odense (Danmarks mesterskabet).

I midten af 1950'erne spillede Frode Terkelsen mere og mere for FS og DSU – på bekostning af sine aktiviteter inden for dansk arbejderskak. Han var ofte tæt på at spille sig op i Landsholdsklassen – men det var først i 1959 han deltog deri – som reserve. Han kvitterede ved at debutere med en score på $5\frac{1}{2}$ point af 11 (50%).

I sin nekrolog over Frode Terkelsen (SKAKBLADET 1987, nr. 1) skriver Ole Schøller Larsen efter sin omtale af det nævnte resultat i 1959:

"Mere blev det ikke til, for året efter tog familien til USA, hvor Frode spillede i den lokale klub i New Jersey. USA-opholdet varede syv år, men efter hjemkomsten spillede Frode i en periode kun lidt, idet alle kræfterne gik til arbejdet på Københavns Universitet, hvor han blev leder af det økonomiske institut."



Foto: Frode Terkelsen i "Skakbladet" 1987, nr. 1.

I begyndelsen af 1970'erne vendte Frode tilbage til FS, hvor han indtil sin alt for tidlige død deltog på 1. holdet (samt nogle få gange i toppen af 2. holdet), og hvor han var med til at vinde klubbens tredje danmarksmesterskab i 1984-85.



For Frode var det naturligt at kombinere sin høje uddannelse og hverv inden for matematik med sin betydelige styrke som skakspiller, jævnfør den ovenstående omtale af Svend Hamanns bog om sin skakkarriere.

Selv finder jeg det naturligt her at dokumentere, hvilken sværvægt Frode var inden for matematik, ved at nævne titlerne på nogle af de bøger & hæfter, han har skrevet om specifikke emner i faget (udgivet i Blå Memoserie 1972-80):

- "Some minimax theorems", 1972,
- "Egenverdier og Jordan form for matricer", 1972,
- "Lineære differensligninger med konstante koefficienter", 1973, og
- "Polynomier og algebraens fundamentalsætning", 1975.

Spejlingsakser

Vi har i det ovenstående betragtet de såkaldt "reelt symmetriske" stillinger, det vil sige stillinger med den imaginære linje mellem 4. og 5. række som spejlingsakse.

Der findes tre andre spejlingsakser, der deler skakbrættet i 2 halvdele, nemlig den imaginære linje mellem d- og e-linjen samt de to, der har de synlige lange diagonaler a1-h8 og a8-h1 som spejlingsakser. At man kan spejlvende en hel stilling med den usynlige linje mellem d- og e-linjen som spejlingsakse er i visse tilfælde kun *optisk*, ikke nødvendigvis udtryk for de helt samme muligheder, hvilket alene skyldes reglen om *rokade*.

Dette har jeg udnyttet i den følgende *tvillingopgave*. I problemskak består en *tvilling* af to opgaver, hvor en enkelt ændring af den første frembringer den anden. Her består ændringen af en spejlvending af hele stillingen, og det skal tilføjes, at man i problemskak må rokere, hvis det ikke kan bevises, at trækket er illegalt, f.eks. ved en tidligere flytning af den konge eller det tårn, der skal udføre rokaden.

Jeg er ofte stødt på hovedrysten, når jeg har sagt, at **det ikke (endnu) kan udelukkes, at sort står til gevinst i begyndelsesstillingen, altså at det ikke kan udelukkes, at hvid er i træktvang i denne.**

Nogle misforstår udtrykket derhen, at jeg mener, at sort står til gevinst i begyndelsesstillingen – det er der jo slet ikke tale om. Lige så stringent logisk forkert er det, at Krause & Haahr udelukker denne tredje mulighed.

Det glæder mig derfor, at så store kapaciteter inden for matematik som Svend Hamann og Frode Terkelsen deler mit synspunkt – og at vi alle tre samtidig erkender, at det er meget lidt sandsynligt, at sort står til gevinst i begyndelsesstillingen, ligesom det i øvrigt er, at hvid står til gevinst i denne.

Diagram 8A: Kaare Vissing Andersen, "Den spejlvendte tvilling", CAÏSSA (medlemsblad for Caïssa Gladsaxe), nr. 369, maj 2015. Tilegnet Bo Damgaard-Sørensen, 50 års venskab. A-opgaven.



Mat i 2 træk

C+ 9+9

Det ses let, at ingen af parterne kan rokere. Derved bliver **Løsningen: 1. Le2!** Ophæver sorts binding af Df3 og truer derfor 2. Df8#. Hvid kunne også være kommet ud af bindingen med 1. Kc1? og 1. Ke1? men begge disse træk strander på 1... cxd2+! Det bombastiske 1. Txg4? truer både 2. Df8# og 2. Tg8#, men strander på 1... Lxd6!



Efter nøgletrækket (1. Le2!) kan sort hindre dronningen i at komme til f8 med **1... Lxf3** eller **1... Lf5**, men begge disse træk åbner g-linjen for tårnet på g3, så hvid kan spille **2. Tg8#**.

Diagram 8B: Kaare Vissing Andersen, "Den spejlvendte tvilling" CAÏSSA (medlemsblad for Caïssa Gladsaxe), nr. 369, maj 2015. Tilegnet Bo Damgaard-Sørensen, 50 års venskab. B-opgaven.



Mat i 2 træk

C+ 9+9

Her vil det til A-opgaven analoge træk 1. Ld2? strande på, at sort kan rokere (1... 0-0! og hvid kan ikke sætte mat i næste træk). De til A-opgaven analoge træk 1. Kd1? og 1. Kf1 strander evident på 1... fxe2+! ligesom 1. Txb4? strander på 1... Lxe6!

Men her kan hvid jo også rokere, og dette giver **Løsningen: 1. 0-0!** Da kongen nu er ude af bindingen, truer hvid 2. Dc8#. Diverse sorte parader strander af samme grund som i A-opgaven, men dertil har sort jo **1... 0-0** til at imødegå truslen. Ja, men da spiller hvid **2. Dxc7#**.

En speciel form for (falsk) principiel symmetrisk stilling udgøres af 7x8 felter, f.eks. rektanglet a1-a8-g8-g1, hvor den ekstra brikløse h-linje sikrer en løsning, som ikke har nogen symmetrisk løsning og dermed ingen biløsning! Den eminente svenske problemkomponist Christer Jonsson har demonstreret dette fænomen med opgaven i diagram 9.

Diagram 9: Christer Jonsson, Göteborgs-Posten, 1993, 3. præmie



Mat i 2 træk

C+ 4+3

Her hindres biløsningen af den ekstra linje (h-linjen) til højre for de symmetrisk opstillede brikker, således at 1. Tf2? med truslen 2. Tf1# strander på 1... Lh4! (2. Tf1+ Le1). Andre forførelser er 1. Ta2? Truer 2. Ta1#, men 1... Lf6! + 1. Sb3? Truer både 2. Tc1# og 2. Tcd2#, men 1... Lg5! hindrer begge trusler + 1. Sf3? Truer både 2. Te1# og 2. Ted2#, men 1... La5! hindrer begge trusler. Endelig strander 1. Sc4? med dobbelttruslen 2. Sb2# & 2. Se3# samt 1. Se4? med dobbelttruslen 2. Sf2# & 2. Sc3# begge på 1... SxS! Tilbage er den entydige **Løsning: 1. Tb2!** og sort kan ikke parere truslen **2. Tb1#**.

Denne type opgaver er det meget populært at fremstille som et juletræ med stammen i enten d- eller e-linjen.

**Diagram 10:** Leon Fontaine, 1969

Mat i 2 træk

C+ 5+6

Ligesom i Diagram 9 udnytter hvid her, at der til rektanglet på 7x8 felter er en ekstra linje – her a-linjen. Dette giver **Løsningen: 1. Da2!** Træktvang! Gennemgå selv, hvordan hvid sætter mat på de forskellige sorte svar! Og bemærk, at opgaven havde haft biløsningen 1. Di2, hvis der havde været en 9. linje kaldet i-linjen.

Der findes naturligvis også 7x8-symmetriske stillinger, som ikke behøver den ekstra linje. I så fald må hvids nøgletræk bibeholde symmetrien – i modsat fald er der tale om mindst to løsninger. En sådan opgave ses i diagram 11.

Diagram 11: Nikos Pergialis, 2009

Mat i 2 træk

C+ 4+4

Løsning: 1. Dd6! Træktvang! Find selv ud af, hvordan hvid sætter mat på de tre mulige sorte svar!

Vidste du at:

- Ding spillede første gang med i [kandidat turneringen](#) i [2018](#), som den første kinesiske spiller
- han vandt 1 parti og spillede 13 remis - ingen tab
- Ding vandt [Singuefield](#) turneringen i [2019](#), med 2 gevinster og 9 remiser.
- Han vandt over [Magnus Carlsen](#) i omkampen
- i [juli 2016](#) opnåede [Ding](#) en lynrating på 2875, som var den højeste i verden
- han er den højst rangerende kinesiske skakspiller nogensinde
- i [september 2018](#) passerede han 2800 i rating, og i november 2018 var han oppe på 2816
- i skrivende stund har han en rating på 2789, som nummer 3 i verden - kun overgået af [Ian Nepomjachtchi](#) (2794) og [Magnus Carlsen](#) (2853)



Et digt

Symmetriske stillinger interesserede mig allerede for fyrré år siden – dog mere fra en poetisk end fra en problemæssig synsvinkel.

Inspireret af en tegning i Jerzy Gizycki: "Den store Skakbog", 1965, side 127 og af fænomenet symmetrisk spillede åbninger blev det til det følgende digt i Brønshøj Skakforenings klubblad i februar 1984:

Selvmat

Jeg har et spejl
det gør hvidt til sort
det gør sort til hvidt

Jeg har et skakbræt
men det er kun halvt
og jeg har kun
de hvide brikker.

Forleden satte jeg
bræt og brikker
op foran spejlet
og udfordrede det
til et parti skak.

Dybt koncentreret
med øjnene rettet
mod mit
surrealistiske skakspil
startede jeg med
1.e4

Kun forsinket
af det faktum
at lyset jo har
en hastighed
svarede spejlet
1... e5.

Og nu gik det
slag i slag
thi min plan var klar
2. Lc4 Lc5 3. d3 d6
4. Kd2 Kd7 5. Kc3 Kc6
6. a4 a5 7. La2 La7
8. Kb3 Kb6 9. Ka3 Ka6
10. Lb3 Lb6 11. Ta2 Ta7
12. De2 De7.

Nu fór gennem mit hoved
lysets naturnødvendige
hastighed kontra
skakspillet's regler
af Caïssa indpustet
i naturens love
Jeg tænkte på myter
om tallet 13.

Tøvende i tanke
men med hurtig hånd
trak jeg 13. d4.

I et kort nu
så jeg med et lyst smil
op på min modstander
Det var mig selv med mørk mine
nægtende et træk.

Langsomt tågede synet ud
thi spejlet blev mat.



Vidste du at:

- [VM match](#) var et opgør mellem Ding Liren og [Ian Nepomniachtchi](#)
- matchen blev spillet i perioden fra 9. april - 30. april i [Kazakstanss](#) hovedstad, [Astana](#)



Program frem til sæsonafslutningen 2022/2023

| Dato | Uge | Aktivitet |
|---------|-----|--|
| 5. apr | 14 | Lukket på grund af påsken |
| 12. apr | 15 | FS forår 2023 spil-når-du-vil, 1. runde |
| 19. apr | 16 | FS forår 2023 spil-når-du-vil, 2. runde |
| 26. apr | 17 | FS forår 2023 spil-når-du-vil, 3. runde |
| 3. maj | 18 | FS forår 2023 spil-når-du-vil, 4. runde |
| 10. maj | 19 | FS forår 2023 spil-når-du-vil, 5. runde |
| 17. maj | 20 | FS forårslyn 2023 |
| 24. maj | 21 | FS forår 2023 spil-når-du-vil, 6. runde |
| 31. maj | 22 | FS forår 2023 spil-når-du-vil, 7. runde |
| 7. jun | 23 | FS sommer grand prix 2023 , de 3 første partier med 25 min & 10 sek til hver |
| 14. jun | 24 | FS sommer grand prix 2023 , 3 midterste partier med 25 min & 10 sek til hver |
| 21. jun | 25 | FS sommer grand prix 2023 , 3 sidste partier med 25 min & 10 sek til hver |
| 28. jun | 26 | FS afsked med sæsonen 2022 / 2023 |
| Juli | | Sommerferie |
| 2. aug | 31 | Velkommen til sæsonen 2023 / 24 |
| 9. aug | 32 | Frederiksberg Kommune Mesterskab de 3 første partier |
| 16. aug | 33 | Frederiksberg Kommune Mesterskab de 3 afgørende partier |

Tak

Tak til de mange bidragsydere til denne udgave af nyhedsbrevet:

- Erik Bremer
- Peter Lautrup Larsen
- Allan Astrup Jensen
- Allan Poulsen
- Erik Jarlnæs
- Anfinn Niclasen
- Bjørn Olsen
- Dan H. Andersen
- Kaare Vissing Andersen

Redaktion

Hvis du har nogen partier, anekdoter, historier eller andet, som du synes kunne være sjovt eller interessant at dele med klubbens medlemmer, så send det til Dennis L. Rose (<mailto:bmedlem3@fsskak.dk>).

Vidste du at:

- at [Ding](#) og [Ian](#) spillede 7 - 7 i partierne med lang betænkningstid - med 3 sejre til hver
- [Ding](#) blev [verdensmester](#) efter at have slået [Ian](#) i hurtigt skal med 2½ - 1½